Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ SÁU SỐ 679 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BA 7 FÉVRIER 1928

HÃY HÚT THUỐC ĐIẾU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ: THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

Directeur Gérant NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Directeur & Rédacteur en Chef DIỆP-VĂN-KỲ
Direction - Rédaction - Administration 96, RUE MAC-MAHON, 96 SAIGON
Téléphone : N° 324

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 7915

SỰ TÍCH VUA HÀM-NGHI

Kỳ trước Bổn-báo đã có đăng tin là Công-chúa Như-Mai mới thi đậu số 1 trường « Cao đẳng Canh nông » bên Paris. Nói đến Công chúa Như-Mai, thì không làm sao mà không nhớ đến đức Hàm-nghi là Phụ-hoàng của Công-chúa.

Ai cũng còn nhớ trong lúc kinh thành thất thủ trong năm 1885 thì đức Hàm-nghi đương trị-vì.

« Sao chiến công lẫy lừng mà chẳng coi ngày » ?

Thất thủ nhằm bữa 23 tháng năm ; 23, ngày tam-nương nên mới có ca dao phiền trách như thế. Buồn thay!

Thất thủ rồi, đức Hàm-nghi chạy ra Tân-Ấp, gần Lao-bảo là chỗ hậu-viện của Tôn-thất Thuyết bắt chước theo cái khuôn My-ô của Đồng-Trác mà làm.

Khi ngài lên ở đó đặng chiêu binh mãi mã mà lo khôi phục; ngoài Nghệ thì đã có ông Phan-đình-Phùng ra cần vương. Còn trong kinh thì Chánh-Phủ Bảo-hộ tôn đức Đồng-Khánh làm vua. Vua chay, chúc vua vạn vạn tuế.

Song hễ còn đức Hàm-Nghi ở thượng-du ngày nào, thì Triều-đình cùng Bảo-hộ không yên ngày ấy.

Vậy nên, một hôm đạo binh tuần dương đi trên núi, vừa gặp đức Hàm-nghi. Ông quan ba truyền lịnh vây phủ. Tên đội hầu thấy vậy, tay cầm súng điểu thương xây lại tâu với Joe Hàm-nghi rằng : « xin ngài cho tôi liệu ngài trước, rồi tôi sẽ liệu ngày giờ.

« Một nhà sanh đặng ba vua, Vua còn, vua mất, vua thua chạy dài ! »

Nói vừa dứt lời, thì tên bị thương mà bỏ mạng.

Rồi đó, điệu đức Hàm-nghi xuống tàu, chạy thẳng về cửa Thuận-an.

Nói cho ngay, thì trong lúc ấy, Chánh phủ Bảo-hộ cũng muốn hầu Ngài về Huế yên trị một cách rất tử tế.

Song ngặt vì, bên Khâm-sứ phong văn rằng mấy anh quan a đua đã tâu vô tâu ra : « Quốc bất nhứt quân. » , mưu mưu mà làm thiệt hại Ngài, Đức Đông-Khánh là anh em ruột của Ngài mà như tuồng cũng muốn vậy.

Bởi vậy, cho nên khi tàu đến cửa Thuận, đậu đó, có ông Khâm-sứ Lénard xuống tàu mà lâu với Ngài rằng : « vì nhiều sự bất tiện cho Ngài mà chúng tôi chẳng muốn nói ra, nên Chánh-Phủ phải đem ngài đi ở xa. Song trước khi đi, vả lại Hoàng-mẫu bây giờ hiện đương lâm bịnh, chúng tôi muốn hầu Hoàng-mẫu xuống đây, cho ngài thăm một lần chót. Ngài có đành vậy không ? »

Đức Hàm-nghi đáp rằng : « Tôi bây giờ không còn nước, còn đâu, còn cha mẹ anh em chi nữa, không thăm ai hết. Đem đi đâu thì đem. » Ngài vừa nói vừa gật hàng.

Ông Lénard là người chơn chánh song có tánh nóng lắm. Nghe vậy mà thấy ngài vừa nói chuyện vừa gật, tức lắm mới nói rằng : Ông phải biết dầu chi đi nữa, tôi cũng là một người thay mặt cho nhà nước Đại-Pháp. Sao ông lại vừa nói vừa gật, vô lễ như vậy ?

— Ua, ngừa tôi, tôi gật, chớ tôi có gật ông sao mà ông giận ?

— Vậy ông, ông hôm nay là người có tôi, đừng trước miệng cây súng đại bác, còn tôi là người linh chầm ngôi Sao ông cón ngang như vậy ?

— Tưởng ông nói chi lạ. Chớ cái đó thì xin ông hãy nhớ lúc ông Quan ba bắt tôi ra sao. Còn như ông nói ông là người chầm ngôi, thì xin ông cứ chầm đi.

Ông Lénard giận xuống chaloupe trở về. Còn tàu thì hầu thẳng đức Hàm-nghi qua Alger mà ở đến tối sau ».

Bởi vậy, cho nên khi tàu đến cửa Thuận, đậu đó, có ông Khâm-sứ Lénard xuống tàu mà lâu với Ngài rằng : « vì nhiều sự bất tiện cho Ngài mà chúng tôi chẳng muốn nói ra, nên Chánh-Phủ phải đem ngài đi ở xa. Song trước khi đi, vả lại Hoàng-mẫu bây giờ hiện đương lâm bịnh, chúng tôi muốn hầu Hoàng-mẫu xuống đây, cho ngài thăm một lần chót. Ngài có đành vậy không ? »

Đức Hàm-nghi đáp rằng : « Tôi bây giờ không còn nước, còn đâu, còn cha mẹ anh em chi nữa, không thăm ai hết. Đem đi đâu thì đem. » Ngài vừa nói vừa gật hàng.

Ông Lénard là người chơn chánh song có tánh nóng lắm. Nghe vậy mà thấy ngài vừa nói chuyện vừa gật, tức lắm mới nói rằng : Ông phải biết dầu chi đi nữa, tôi cũng là một người thay mặt cho nhà nước Đại-Pháp. Sao ông lại vừa nói vừa gật, vô lễ như vậy ?

— Ua, ngừa tôi, tôi gật, chớ tôi có gật ông sao mà ông giận ?

— Vậy ông, ông hôm nay là người có tôi, đừng trước miệng cây súng đại bác, còn tôi là người linh chầm ngôi Sao ông cón ngang như vậy ?

— Tưởng ông nói chi lạ. Chớ cái đó thì xin ông hãy nhớ lúc ông Quan ba bắt tôi ra sao. Còn như ông nói ông là người chầm ngôi, thì xin ông cứ chầm đi.

Ông Lénard giận xuống chaloupe trở về. Còn tàu thì hầu thẳng đức Hàm-nghi qua Alger mà ở đến tối sau ».

Nói vừa dứt lời, thì tên bị thương mà bỏ mạng.

Rồi đó, điệu đức Hàm-nghi xuống tàu, chạy thẳng về cửa Thuận-an.

Nói cho ngay, thì trong lúc ấy, Chánh phủ Bảo-hộ cũng muốn hầu Ngài về Huế yên trị một cách rất tử tế.

Song ngặt vì, bên Khâm-sứ phong văn rằng mấy anh quan a đua đã tâu vô tâu ra : « Quốc bất nhứt quân. » , mưu mưu mà làm thiệt hại Ngài, Đức Đông-Khánh là anh em ruột của Ngài mà như tuồng cũng muốn vậy.

GIẤY SỐ
Loterie de la Mutualité
Đến ngày 4 Mars 1928 sẽ xổ
Hiện nay chỉ còn có 11 giấy thôi. Ai muốn mua xin hỏi gấp ở các nơi sau nầy.
Pharmacie de France rue d'Ormay.
» J. Mus, rue Catinat
» Solirène, »
» Sarraut, »
và ở các tiệm bán thuốc hút ở đường Catinat.

Câu chuyện hằng ngày

MẤY ÔNG VUA THẤT-NGHIỆP

Một anh thợ làm việc ở xưởng công-nghệ nào, khi bị người chủ lồ vốn đóng cửa, hay là tự mình lười biếng vụng về mà phải đuổi ra, không có chỗ làm, gọi là thất nghiệp. Ông vua một nước, khi bị dân không cần dùng đến nữa mà phải bỏ ngôi, cũng là một hạng thất nghiệp.

Anh thợ thất nghiệp, thế mà còn đỡ, vì thất nghiệp ở xưởng máy nầy, còn xin việc ở xưởng máy khác được, ông vua thất-nghiệp thì thật khó lòng, không lẽ đi xin việc *« làm vua »* ở đâu bây giờ.

Cái trận đại-chiến tranh ở thế-giới mới rồi, làm hết năm sáu ông vua thất-nghiệp. Than ôi ! Cái tiếng súng bắn ở ngoài chỗ sa-trường, lại làm bong mất cả áo rồng mũ miện ở trong chốn ngự-điện thâm-cung thì lạ thiệt.

Thật thế, cái trận đánh nhau mới rồi làm bong hết bốn ông vua lớn là vua Nga, vua Đức, vua Hy-Lạp và vua Thổ-Nhĩ-Kỳ, tới nay ông thì chết, ông thì đi, ông thì ẩn, cuộc đời xoay dổi, thân thế bơ vơ, nghĩ đến các ông mà có kẻ phải âm thầm giọt lệ.

Vua Nga ngày xưa, là một bậc đế-vương oai-nghiêm nhứt ở gầm trời, thế mà rồi sau nước mất nhà tan, cả gia đình bị giết ở Tây-bá-lợi-a.

Vua Guillaume II nước Đức có tiếng là vua anh-hùng, chữ vì thua trận mà mất ngôi, bây giờ trồng cây và làm sách ở đất Doorn nước Hà-Lan, kết bạn với một người đàn bà góa. Mấy năm trước, liệt-quốc cấm về việc gây ra cuộc binh đao, khiến cho chiến Âu chết bao nhiêu người, hao bao nhiêu của, cho nên họ đã tính lập ra một tòa án quốc tế để hỏi tội ông. Có kẻ lại bàn hỏi tội làm chi, nên để ông vào một cái nhà nào, cho người ta vô coi mặt lấy tiền, làm ông như con thú dữ để thiên-hạ coi chơi thì hơn.

Còn ông Hồi Hồi giáo-chủ nước Thổ Nhĩ-kỳ thì bị Mustapha Kemal tống đi, vua Constantin nước Hy-Lạp thì bị đảng dân chủ đuổi cổ ; nay một ông đã trận, mà ông còn cũng lênh đênh khổ sở, có lờ báo nào nói là phải bán đồ trang sức đi để ăn tiêu.

Lại còn ông Tuyên-Thống nước Tàu nữa cũng là một ông vua bị thất nghiệp. Bây giờ lương bổng thì chánh-phủ Trung-Hoa không có tiền đâu mà phát, cón xin ra ngoại quốc thì không cho đi, cứ lẩn quẩn ở trong mấy cái lăng miễu của nhà Thanh, bán lần những đồ trân-tàng cổ-ngoạn đi rồi, cũng đến hết...

Thiên-hạ cón nhiều ông vua thất nghiệp nữa, nhưng đau lòng chẳng nói làm chi, nói mấy ông to là đủ.

Q. C.

NƯỚC AI-CẬP SẼ ĐƯỢC HOÀN TOÀN ĐỘC-LẬP CHĂNG ?

Điều-ước của Anh và Ai-cập

Gần đây, trong những dân-tộc bị người ta cai-trị mà thoát li ra được, có lẽ chỉ có người Ai-cập là vẻ vang hơn hết, nghĩa là nước Ai-cập đã được tự do.

Song, cái tự-do độc-lập ấy, chỉ có tiếng chớ chưa có miếng. Nhân đó, mà làm chín năm nay, việc giao-thiệp của hai nước Anh và Ai-cập lôi thôi hoài. Mà cái tự-do của dân Ai-cập cũng chỉ là cái tự-do có hạn mà thôi.

BALDWIN, *thủ tướng nước Anh*

Nguyên sau khi chiến-tranh xong, cái phong-trào yêu cầu độc lập ở Ai-cập hăng hái lắm, chánh-phủ Anh liệu thế không giữ được nữa, phải chịu cho Ai-cập độc-lập. Nhưng trong cái sự cho độc-lập ấy có nhiều điều, khoản bó buộc, thứ nhứt là người Anh còn đóng binh trong nước Ai-cập. Lãnh-tụ đảng quốc-dân hồi đó là ông Zagloul Pacha không chịu. Vì đó hai nước sanh ra xung đột với nhau.

Việc xung đột ấy, ngày năm ngoái càng thấy khó khăn lắm. Nghị-viện Ai-cập nhứt-định không bỏ ưng thuận về sự cấp lương cho viên thống-tướng Anh đóng ở Ai-cập. Chánh-phủ Anh đe hăm dọa nầy khác, và đã cho chiến-hạm sang để thị uy.

Vua Ai cập là Fuad bèn sang Anh để đi điều-đình với ông thủ-tướng Baldwin và ngoại-tướng Chamberlain. Ngài đi có thủ tướng Sarwat Pacha theo hộ giá. Việc điều-đình nầy, hình như mấy tháng trời mới xong.

Mới đây thấy các báo ở kinh-thành Caire (kinh đô Ai-cập) nói rằng Anh và Ai-cập sửa soạn ký điều-ước mới với nhau và bỏ điều-ước cũ.

Chưa biết điều-ước mới nầy, nội dung ra thế nào, và cũng chưa biết rằng đảng quốc-dân Ai-cập có chịu công-nhận cho không ?

Cuộc đi xe hơi từ Paris qua Hanoi

Ta còn nhớ hồi tháng mười năm ngoái có người Pháp là Duverne ngồi xe hiệu Rolland Pilain, định đi từ Paris qua Hanoi.

Hiện nay Duverne còn đi về đường Calcutta là kinh-đô nước Ấn-Độ. Nhưng hồi nầy bên ấy còn có bệnh dịch, nên chánh-phủ Anh giữ lại chưa cho đi.

Hồi đến biên-giới nước Afghanistan, Duverne bị giam mười ngày, khi-giới lại bị thâu mất hết, không biết vì cớ gì.

Nói tóm lại cái hiện-tình của Duverne nay ra sao, và bao giờ mới đến đây, không ai biết.

Nhớ đọc tiểu-thuyết

Huyết-Lệ-Hoa

Hay lắm ! Hay lắm !

Quyền tuyển cử của đàn bà

Gần đây, ở nước Pháp, đảng cấp-tiến và cấp-tiến xã-hội họp hội-nghị ở Boulogne và Bordeaux, lại một lần nhóm hội-nghị ở Paris cũng đều cực-lực phản đối về việc cho đàn bà được quyền tuyển-cử ; chẳng những phản đối về việc cho đàn bà được quyền tuyển cử mà đại-đa-số đảng viên của đảng cấp-tiến lại đồng-thinh quyết-nghị không cho đàn-bà được mấy may quyền lợi gì về phương-diện chánh trị cả.

Duy ở nước Pháp thì như thế, chớ ở các nước độc-lập khác ở thế-giới ngày nay, thì số người biểu-đồng-tình với việc cho đàn bà được quyền tuyển-cử thấy càng ngày càng đông lắm.

Như mới rồi ở bên thành Liverpool là một nơi đô-hội rất lớn của nước Anh, người ta đã bầu-cử một người đàn-bà lên làm đốc-lý thành phố.

Vả lại người Anh họ đã kinh nghiệm rằng sự tham dự của đàn-bà vào việc chánh-trị vẫn có lợi ích nhiều, thế nên hiện nay họ đương tính sửa sang lại cái luật tuyển-cử vẫn thi-hành từ trước đến giờ để cho số đàn-bà có quyền tuyển-cử tăng thêm lên.

Nguyên lúc đầu người Anh thấy số đàn-ông trong nước vẫn ít thua số đàn-bà, thì họ hạn-chế rằng phàm đàn-bà phải đúng 30 tuổi đã, nhiều-hậu mới được ra tuyển-cử ; hạn-chế như thế là có ý muốn giữ cho bên đàn-ông bao giờ cũng được thắng số hơn bên đàn-bà. Song sau khi kinh-nghiệm, thấy rằng nghị-viên đàn-bà cũng đủ tư-cách tham-dự quốc-sự như nghị-viên đàn-ông và có lẽ lại hơn đàn-ông nữa, thì bây giờ họ đương muốn đổi lại rằng cái tuổi hạn-định trong sự tuyển-cử hai bên đàn-ông đàn-bà sẽ đồng như nhau.

Ở bên nước Tiệp-Chủng bên châu Mĩ (*Les Etats-Unis*) trước kia thì chỉ có mấy nước tiên-tiến là công nhận cái quyền tuyển-cử cho đàn-bà mà thôi, song lần lần mấy nước chậm trễ thấy sự lợi-ích thì cũng làm theo, nên chi hiện nay khắp cả trong nước Huê-kỳ, chỗ nào cũng vậy, đối với việc tuyển-cử và ứng cử thì đờn-ông đờn-bà, vẫn không hơn kém nhau một ly một tấc nào.

Ngay bây giờ, ngoài các nước Suède, Norvège, Danemark, Islande, Royaume Uni, Irlande và các thuộc-địa tự-trị của Anh, thì lại có các nước Russie, Allemagne, Autriche, Hongrie, Hollande, Luxembourg, Turquie, Belgique cũng đều đã công nhận quyền tuyển-cử cho đàn-bà cả.

Ở nước Ý, hồi 1919 và 1920 tại nghị-viện có bàn đến vấn-đề nầy rồi và đã được đại đa-số nghị-viên biểu đồng tình với sự công-nhận quyền tuyển cử của đàn-bà, song kế đó nước Ý bị trải qua hai cuộc chính-biến mà cái vấn-đề nữ-quyền nhân đó lại bị nguội mất !

Ở bên nước Y-pha-nho (*Espagne*) trong các hội-đồng thành-phố đều có đàn-bà tham-dự cả. Còn Quốc-Hội Y-pha-nho tuy là tự tay một mình ông Primo-de-Rivera độc-đoán, mà chọn ai vào hội thì chọn, thế mà ông ta cũng chọn cả vừa đàn ông lẫn đàn bà để sung vào Quốc-Hội.

Còn gần ta đây, như ở Ấn-độ và Trung-Hoa, lâu nay cái phong trào nữ-quyền cũng đã bành trướng lắm.

Ấy đấy, cứ xem đó thì cũng có thể dự đoán rằng chủ trong nay mai mà cái làn sóng nữ-quyền nó sẽ trán lan khắp cả trên mặt đất năm châu vậy.

PHIÊU-LINH-TỬ.

Tiểu-thuyết mới,

sẽ đăng kỳ tới :

Một giấc lầu son

Thời cuộc nước Tàu

Có lẽ Chánh-phủ Nam-kinh sẽ giảng-hòa với nước Nga

Cứ theo như tin ở Thượng-Hải gần đây, thì Nhựt-bổn muốn đứng lên giảng hòa cho chánh-phủ Nam-kinh và chánh-phủ Sô-Việt, nhưng chánh-phủ Sô-Việt chối rằng Nhựt-bổn chưa chịu đứng lên điều đình.

Nay mới có tin rằng chánh-phủ Nhựt-bổn, trước khi chịu giảng hòa cho hai bên, thì muốn đó xét ở Nam-kinh và ở Moscou để kiếm cách thế nào có thể giảng hòa được với nhau.

Nghe như chánh-phủ Nam-kinh cũng vui lòng giao-hảo với Sô-Việt, lại chịu để cho Nhựt-bổn đứng lên điều đình. Nhưng buộc một điều-khoản rằng : những người của Sô-Việt phải sang, không được dự gì vào công việc của hội Quốc-tế cộng sản ở trong đất thuộc quyền chánh-phủ Nam-kinh quản-trị.

Trong chánh-giới Nhựt-bổn, đều nói là việc giảng hòa nầy, có lẽ xong. Như vậy thì bọn cộng sản Nga lại xuất dầu lộ diện ở miền Nam nước Tàu như trước.

Lại còn có tin Nhựt-bổn muốn xướng khởi lên cái ý-kiến muốn cùng các nước liệt-cường công-nhận cho chánh-phủ Nam-kinh. Bọn trọng yếu nhơn vật ở miền Nam, định thiết lập một chánh-phủ độc-lập ở Nam, hết sức đem cái chương trình của mình, vận-động khắp cả trong chánh giới Nhựt-bổn. Nếu cái chương trình nầy thiệt hành, thì Bắc-kinh là chánh-phủ miền Bắc, không đình chỉ tới miền Nam.

Mặt trận phía Bắc, nay lại ồn ào. Quân Phụng-Thiên đã tiến quân đánh phía Bắc tỉnh Sơn-Tây. Phùng-ngọc-Tường vẫn tiến quân ở phía nam tỉnh Trực-lệ.

Dân tỉnh Sơn-đông bị đói kém khổ sở lắm. 60 . người phải đi kiếm ăn ở Mãn-châu.

Một nhà viết báo rất khôi-hài

Nguyên ngày Phùng-ngọc-Tường lãnh chức tổng-tư-lịnh tây-bắc-quân thì Phùng có ra lịnh cho quân-sĩ rằng : « Hễ các quân-sĩ đã đem mình ra hy-sanh với nước thì không ai được có tính riêng như trường đến nhà. Như người nào chưa có vợ thì không được mong sự sẽ cưới vợ, còn người nào đã có vợ rồi thì không được nghĩ đến sự luyến-ái vợ con nữa. Còn thường ngày ở trong binh-ngũ thì không ai được thừa lúc rảnh rang cùng anh em bạn ngồi chụm năm chụm bảy mà nói đến chuyện ái-tình đối với đàn-bà con gái ».

Từ ngày có lịnh ấy xuống rồi thì các hàng quân-sĩ, ngậm miệng lại, không có một ai đám hò hẻ nói đến câu chuyện ái-tình.

Mới đây có nhà viết báo trong mục Hài-đàm, đối với việc trên kia có câu khôi-hài rất thú-vị rằng : Nếu như ông Phùng buộc các quân-sĩ như vậy, quân sĩ mà trái-lịnh thì phạm quân-luật của ông Phùng ; còn như ông Tưởng giới-Thạch thì sao ?

Ông Tưởng đang khi binh-cách dữ dội, ông chạy qua Nhựt-bổn đặng cầu hôn Tống-khánh-Linh. Đến khi ông làm lễ thành-hôn ở Thượng-hải, ông lại nói hằng hỏi rằng : Ông nhờ được sự kết hôn của ông mãn-nguyện cho ông, nên ông mới an tâm mà theo việc cách-mạng, được bền chí. Ủa ! Thế thì ông Tưởng mà ở vào địa-vị ông Phùng thì quân-sĩ chắc được thỏa thích nhiều hơn.

T. L.

Võ Tàu

Annam ta ngày xưa cũng học theo lối võ Tàu, từ ngày có bảo-hộ đến nay, mới bỏ khoa thi võ, nên nghề ấy bây giờ không ai còn thao luyện đến nữa. Ở Tàu vẫn còn ; trong các trường học cũng có ban dạy về môn đó. Hình trên kia là nghề đánh quyền ; tục ta thường kêu là đi quờn.

Đi quờn có nhiều cách bộ hay lắm : Như là : 1 Bộ « hổ phục » hình như con cọp nằm.

2 Bộ « tam-giác », uốn mình lại thành hình ba góc.

3 Bộ « long-cung », chân và tay như hình cây nỏ uốn cong.

4 Bộ « chữ Nhứt ». Hai chân chẳng ra như hình chữ nhứt, hai tay thì đỡ xuống bộ dưới, chừng chuyển lại thì xây trên cả mình.

5 Bộ « trường-xà ». Uốn mình lại như con rắn, gồng vai lên, thân thể quay về bên hữu.

(Coi qua bên Phụ-trương)

Một cái nghị-định

CÓ QUAN HỆ CHO VIỆC TIỂU-HỌC GIÁO-DỤC Ở NAM-KỲ TA

Trước kia quan Thống-đốc Nam-kỳ là ông Blanchard de la Brosse đã kỳ bổn nghị-định ngày 24 *Juin* 1927, cường bách sự tiểu-học giáo-dục ở Nam kỳ (*rendre obligatoire l'ense gnement élémentaire en Cochinchine*).

Vừa rồi, ngài lại mới bổ-khuyết thêm bổn nghị-định ấy để cho tiện-lợi cho những làng nào chưa có trường học nhà nước.

Từ rày về sau nhà nước cho những làng nào hiện nay chưa có trường công và ở xa cách một cái trường công hơn hai ngàn thước, được phép mở thêm những lớp phụ-thuộc để dự bị con em vào nền tiểu-học (*des cours auxiliaires préparatoires à l'enseignement primaire.*)

Những lớp đồng-ấu phụ-thuộc ấy hễ hương-chức chỉ làng nào nên mở, thì làng ấy phải mở, song trước phải xin phép quan chủ tỉnh, phải có quan trên khám xét sơ qua chỗ nhà trường, xét sự học-vấn và tánh-hạnh của vị giáo-sư mà làng định giao sự dạy đó.

Những người lãnh cái trách nhiệm dạy đồ đó ít nữa phải có bằng cấp *sơ-học yếu lược* (*Certificat d'Etudes élémentaires indigènes*), hay là những người trước kia đã có tông sự với nhà nước ít nữa là mười năm, lại phải có quan chủ-tỉnh cho phép mới được.

Theo như khoản thứ 2 và khoản thứ 3 của nghị-định thì mấy vị giáo sư do các quan chủ tỉnh tuyển vào dạy mấy lớp đồng-ấu phụ-thuộc ấy chỉ là dùng tạm mà thôi.

Hễ đến khi nào nhà nước đã cấp thêm đủ trường cho con em có chỗ học, thì nhà nước sẽ giảm những lớp đồng-ấu dự bị ấy đi.

Còn đương bây giờ, thì cách dạy đồ ở các lớp ấy sẽ có các quan chủ-tỉnh chủ-quản khảm xét.

PHIÊU-LINH-TỬ.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

NÊN CHÚ Ý

kiểu xe mới BERLIET chỉ có mua tại hãng

GARAGES INDOCHINOIS

số 1, đường Lefèvre, SAIGON có mà thôi

Chuyện lạ

CÁI NẠN THIẾU ĐẦY TỚ

Bên châu Âu, thứ nhứt là nước Anh, có cái khủng-hoảng về đầy tớ, nghĩa là không có đầy tớ mà nuôi.

Có một nhà quý-tộc rao trong báo cần dùng mười vú ở. Người vú xin ở viết thơ lại hỏi mấy điều như sau nầy :

— Nhà có mấy cửa ?

— Phòng để cho đầy tớ ngủ có lớn và thoáng hơi không ? có đủ lửa để đựng quần áo không ?

— Nhà có phải ở vào phố thanh tịnh, có gần biển, và coi quang-cảnh có ngộ không ?

— Trong nhà có đèn điện, và trong bếp có phải nấu bằng gaz không ?

— Vú có được tắm ở phòng tắm của bà chủ không ?

CỞ BẠC MẤT ĐẾN CẢ ÁO SÔ-MI

Một đêm kia, hai người lính đi tuần đêm ở thành Varsovie nước Pologne, thấy một người trần truồng đi giữa đường; trời lạnh tới dưới 0, tuyết xuống như dội, thế mà người nầy không áo không quần, đi đâu vậy ?

Hai người lính tưởng là thằng điên liền bắt vô hỏi ; đưa cho va cái quần bân tốt mình, và ứng chén cà-phê. Hỏi thì té ra va không điên khùng chi hết ráo. Va nói :

— Tôi chơi ở nhà anh em bạn, họ rủ tôi đánh bộc, tôi thua. Thoạt tiên tôi thế cái cravate, tới nón, rồi tới áo tơi, tới đồng hồ, sau thua quá tới bộ quần áo rồi tôi cởi áo sô-mi cũng cồi nốt ! Khi hai chú nhìn đầu tôi, là lúc tôi tỉnh đi về nhà bảo quần áo, và lấy tiền lợi động đánh gỡ đó !

ĐỐ AI BIẾT THẾ NÀO LÀ PHẢI

Có người hỏi : cái xe hơm và nhà khám có phải là một hay không ? Xe hơm (voiture cellulaire), là thứ xe đóng kín như cái hòm, đựng chở những kẻ tù-phạm ở chỗ nầy đi chỗ kia.

Có một bữa xe hơm cũng chở tù-phạm như vậy, không biết là vì sao, mà một tên tù phạm nóc mui xe ra được mà giông tuốt. Nhưng sau người ta bắt được đem ra tòa trừng trị ghép vào tội vượt ngục.

Nó cãi với quan tòa rằng :

— Cái xe hơm khác mà nhà khám khác. Tôi có vượt ngục ra bao giờ.

Quan tòa nói :

— Xe hơm cũng là một cái nhà như nhà khám, trốn ở đó ra cũng như là vượt ngục vậy.

Thế rồi tòa xử nó sáu tháng tù.

Tiểu-thuyết mới, sẽ đăng kỳ tới :

Một giấc lầu son

Thời Hài

Tôi còn nhớ đọc báo là thấy có thuật chuyện một bà già 84 tu ổi, gả duyên cùng một cậu thiếu-niên trạc ngoài hai mươi, bà ta lấy đó là cái " lương duyên tức để " của bà nên trước khi làm lễ thành-hôn bà, có thể chưn cho cậu thiếu-niên ấy một số tiền 80 ngàn quan đặng làm chứng chắc cho cho đôi bên không bao giờ được phai lẳng.

Chuyện ở Tây như vậy, người ta cho là một việc hiếm có mà dễ buồn cười.

Thế mà bây giờ ở Saigon ta đây lại cũng có một chuyện tương-tợ như vậy. Cũng một bà già, cũng một cậu thiếu-niên, song bà già nầy chỉ độ năm mươi ngoài thôi.

Chẳng hay có bắt chước như bà già bên Tây kia mà thế chưa một món gì cho chắc không ? Nhưng lẽ nào không.

Tục ngữ nói : Miền sao tiền bạc cho già, bảy mươi mà lấy mười bà cũng vừa.

Vậy thì cậu thiếu niên này, đến ngoài hai mươi e khi quá chăng ?

TỨC-CƯỜI

Cảm tạ ơn lòng

Nhơn dịp năm mới, các văn-hữu ở Hàtiên có gởi cho chúng tôi bức thơ và mấy bài thi sau nầy, chúng tôi rất lấy làm vui mừng mà đăng-tải lên báo-chương, và tiện đây xin trân-trọng có lời cảm-tạm thinh-tình của các bạn.

Đ. P. T. B. ĐÔNG-NHƠN

Hatiên le 30 janvier 1928

Monsieur Diệp-văn-Kỳ Rédacteur en chef du Đông-Pháp-Thời-Báo

Nhơn gặp cái tiếc xuân, chúng tôi chúc thọ qui báo và cầu xin cho qui ngài chủ-bút và phụ-bút tờ Đông-Pháp đều đặng vạn sự như ý.

Tiện đây có mấy bài thi gởi cho ngài, xin đăng vào qui báo, nếu chẳng có đều chi là trở ngại.

Hatien Trần-Phước-Phận.

Đồng-hồ — Lâm-tấn-Phác

— — Trần-thiêm-Thời

Tân xuân khai bút

Ngồi mãn nghĩ thế-tình hâu bạc,
Chẳng ngờ mà năm đã cuối cùng.
Lóng tai nghe bộc-trước nỗ đi-dung,
Sự nhớ lại Mậu-Thìn năm đến đó.
Màu xuân khắp thôn quê phường phố.
Vẻ xuân cùng nam bắc đông tây.
Hạ tân-xuân chén rượu vơi đầy.
Một xuân ấy một tuổi xuân chồng chất.
Đêm xuân qui nghìn vàng một khắc.
Ngày xuân mau thấm thoát chín mươi
Ai ôi tiếc lấy kẻo hoài.

Hà-tiên TRẦN-PHƯỚC-PHẬN

Tân xuân tức sự

Tiếng pháo toang trời đất,
Bóng thiều rợp cỏ hoa.
Bàng-hoàng quang cảnh mới,
Vơ-vẩn cảm tình qua.
Sân quế mừng hoa nở,
Nhà lan chúc tuổi già.
Dở hay mình chữa biết
Bấm đốt đã hâm ba.

Đông hồ Lâm-tấn-Phác.

Đêm xuân một giấc mơ màng,
Bồi-hồi cảnh mới, bàng-hoàng niềm xưa.
Nhà ai tiếng pháo xa đưa,
Hồ-ràng mở mắt còn ngờ chiêm-bao.

Tiếng pháo nổ vở-toang trời đất,
Khoản đêm thanh chia dứt làm đôi,
Năm vừa qua tình những ngậm ngùi,
Xuân mới đến cảnh bồi hồi nhiều cảm tưởng.
Hoàn vô cái quang tân khí tượng,
Sơ tâm du đối ngưu sơn hà.
Cảnh tân xuân xinh xắn biết bao là ?
Màu hoa cỏ khí xuân hoà êm-ái.
Theo người thế cúi chào quang cảnh mới,
Gượng cười cho vui-vẻ đất trời
Sầu xuân riêng nặng một người./.

TRẦN-THIÊM-THỜI.

VULCARISATION MODERNE
102, rue d'Espagne, Saigon
Hằng chúng tôi có sửa vỏ ruột xe máy, xe hơi đủ kiểu.
Làm đã tốt mà giá lại rẻ hơn hết.
Xin chư vị nghĩ tình đồngbang đến giúp cho chúng tôi làm cho nên việc. ĐA TẠ

BONNES BOUTEILLES

LUCIEN BERTHET & Cie
SAIGON

MAC MAHON OFFICE
MUA — BÁN — THÊ-MƯỚN
QUẢN-LÝ, VƯỜN-THẠI, NHÀ RIÊNG
ĐẤT CÁT RUỘNG NƯƠNG ĐỀU THÔNG TIN TỨC VÀ KIEM VIỆC
sở nầy bao lãnh làm hết cả mọi việc
65, đường Mac Mahon, Saigon
Giây thép tắt : MACOFFICE Saigon

CÓ 1 $ 80 MỘT DĨA VICTOR, Dưới đây.
ĐỜN BẦY NÀI, (Xàng xê, Bài Thượng, Bài Hạ, Long ngâm, Long ngâm, Van giả và Tiểu khúc v. v.
Oán ai, Oán xuân, Vọng cố hoài lang (Kiểu tân mô Đờm-Tiên) của thầy Nguyễn-văn-Sang, ca và nhiều thứ khác.
Hãy hỏi mục lục của hãng Indochine Films et Cinémas, 106, Boulevard Charner, Saigon.

Xe máy hơi hiệu ALCYON

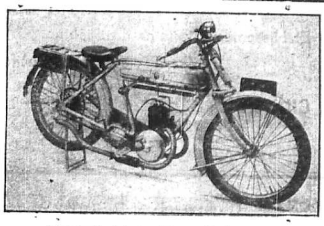

Chạy một cớ hai mã lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580
Bán tại hãng L. Caffort
Saigon-Namvian

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG
HÀNG THUỐC TÂY Ở MIỀN VIỄN-ĐÔNG
Môn bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Có ý muốn người Annam hay dùng thuốc xưa nay, cho biết rỏ sự ích lợi hơn, nhứt phải dùng thuốc báo chế rông tay người Langsa. Thuốc nầy chế theo cách hoá học Kim-thời và dùng những vật chất thật tinh khiết. trông ra thì chắt hẳng sẽ có thể bảo tồn được sự vệ sanh nhơn loại, mỗi món thuốc đều có Hàng-Lâm-y-viện thành Paris kiểm duyệt.

Ông Maurice Barberousse, Bảo-chế tế-sư nhứt hạng, Cựu-y-sanh thiện Đường-Paris.

Quản-Lý Pháp-Quốc Đại-Dược-Phòng. Kính mời những người độc tờ báo nầy, nên vui lòng mua thử một đôi lần tại tiệm thuốccủa tôi, và sẽ gởi cho, không ăn tiền, những người nào muốn cần dùng cuốn mục lục của bản hiệu, thì gởi thơ đến, sẽ gởi cho liền.

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon.— Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Le Directeur-Gérant : Nguyễn-kim-Đính.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Tốt quá đáng xem !!!

Tiệm bán thủy xoản hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoản của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, qui ông qui bà trong lục châu ai ai cũng đều biết, rõ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoản và đủ cỡ hột thứ ba, hột nhân cà rá từ mười lăm carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kiệp, nên ông GIUNTOLI kính mời qui ông qui bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc qui ông qui bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne

J. GIUNTOLI

Những xe sang trọng

Những xe đề đi du-lịch

Những xe dùng vào việc lợi ích

Những xe camion và tracteur, chở nặng thế nào cũng có

Những xe giác từ 150 kilo cho tới 10 tấn

Các ông muốn mua,

mà được giá rẻ, thì cứ tới hàng

AUTO-HALL

Etablissements Bainier d'Indochine

agents exclusifs de

Citroën — Baillot — Dodge — Latil

Talbot - Unic - Voisin

LAIT NESTLÉ

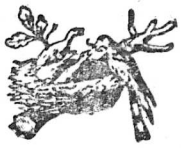

SỮA HIỆU

CON CHIM

NESTLÉ

LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

Société des Imprimeries et Librairies Indochinoises

Maison C. ARDIN

Rues Catinat & d'Ormay - Saigon

Xin chư vị Độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ đặng vừa lòng và nghinh tiếp một cách hết tiếp-đãi !...

See meilleur accueil vous est réservé chez l'Imprimerie Journal.

VIỆC TRONG NƯỚC

THỊ-TRƯỜNG TIÊU-TỨC

GIÁ BẠC

Ngày 6 Février 1928	12 f. 95

GIÁ LÚA

Ngày 6 Février 1928 (kể 100 kilos)	
Vinhlong	5 $ 52
Gocong	5 88
Baixau	5 66
Baclieu	6 03
Cambodge, thứ trắng	5 57
Cambodge, thứ đỏ	4 49

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	10 $ 30
Gạo số 2	9 39
Gạo số 3	8 73

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG

Sphinx, 8-2-28.
Porthos, 2-2.
Tchibo, 10-2.
Talou, 20-2.

Ở BẮC VỀ

C. Tourane, 10-2.
C. G. Merlin, 14-2.
Cap Tourane, 12-2.

Ở SINGAPORE

G. G. Roume, 8-2-28
Pont Beau, 17-2.

Tàu chạy

SANG PHÁP

C. Poirise, 8-2.
D'Artagnan, 21 2,
Cap Tourane, 13-2.

RA BẮC

Peiho, 20-2.
Claude Chappe, 9-2.

SANG TÀU VÀ NHỰT

Sphinx, 10-2.
Yalou, 23 2

Nam-Ky

SAIGON

Rủi mà chết

Nguyễn-thị-Nam 32 tuổi còn Nguyễn-văn-Hợi thì chỉ có 13 tuổi. Hai bên lớn nhỏ khác nhau, như vậy, song vẫn ăn ở với nhau đã mấy năm rày.

Hai vợ chồng có mướn phố ở đường hẻm Legrand de la Liraye. Chồng thì làm bồi, song mấy lúc rày kiếm chưa ra chỗ mần.

Bữa thứ năm 2 Février vừa rồi khi hôm ba giờ chiều, trong nhà có xảy ra chuyện hai vợ chồng rầy rà nhau.

Trước còn rầy rà chưởi bới nhau, sau lại Nguyễn-văn-Hợi nổi dận đánh Nguyễn-thị-Nam. Đánh trúng chỗ hiểm lâm sao không biết, một lát thì thị-Nam tắc hơi.

Bấy giờ Hợi ta hối hận, bèn đi tới bót cò quận thú ba kể thiệt tình đầu đuôi và xin bó tay chịu tội.

Hiện nay quan bồi-thẩm đương tra xét.

Bịnh mới sanh ra ở xứ Nam-ký

Thường năm qua tháng nóng nực, thiên-hạ chết về bịnh dịch hạch, đâu mùa, thiên thời nhiều lắm, ấy là thứ bịnh trong cõi Đông-Pháp nầy mỗi năm đều có, cũng có như quan trên lo cứu cấp hoặc ngừa trước cho nhơn dân, mới chừng vài năm nay lại có một thứ bịnh, cũng chết mạt cách lý lý, là bịnh TÊ-BẠI chết rất nhiều như các bịnh truyền nhiễm kia vậy. Nhưng không có thuốc gì cứu khỏi, thật là thứ bịnh rất quái lạ mới sanh. Có nhiều người đồn rằng: từ khi các nhà máy xay Lúa gạo dùng thứ « dầu chạy máy » thứ gì đó,.... đến giờ gạo trắng bị dầu ấy dính vào đem về nấu ăn mang bịnh « TÊ BẠI » mà lóng tai nghe ai ai cũng nói vậy, hoặc nói có nhiều quan lương-y cũng có nói vậy.

Thế thì dầu ấy sanh bịnh mới đó chăng?

Cúi xin quan Thống-Đốc Nam-kỳ hãy để ý việc nầy, phải quan thầy khảo nghiệm lại thử coi, nếu quả tại dầu chạy máy sanh bịnh ấy ra, các lịnh thì mau rao trong các bảo và hạ cấm mấy chủ nhà máy không cho dùng thứ dầu độc địa phi thường ấy hầu cứu dân khỏi bị chết cách thảm thiết.

NGÔ-THẠNH-MẬU

CAN-GIOC

Công-lý hay là Tư-vị?

Chợ Cần-Giộc thường năm bọn dơi quạ dùng dịp tết, gạt tiền chỗ tăng quá luật định. Như năm 1927 rồi, bọn dơi quạ chẳng kể luật phép; tiền chỗ muốn đòi bao nhiêu tự ý. Nhờ mấy ông là Tường, Lợi, Phồ, Ngộ, Ruộng và Sữu có dạ nhiệt thành, thấy sự trái phép nên hết sức chống chõi, và cũng nhờ quan cựu chủ-quận là Nguyễn-ngọc-Tương, lấy sự công bình mà phân xét, nên bọn ấy phải dành bỏ tay cứ giữ y theo luật lệ.

Ấy là năm rồi, còn năm nay 19.8 lại khác hẳng. Vì quan chủ quận Nguyễn-ngọc-Tương đã đổi đi. Ông quận mới lại thế; còn mấy ông nhiệt thành kể tên trên đó, ông thì có ở, ông thì vì phận sự phải đi nơi khác. Nên bọn dơi quạ thừa thế, nay đi cầu thân với ông quận nầy, mai cúi lòn với chủ làng nọ. Bởi thế nên năm nay gạt tiền chỗ lại mắc bỡ luật, muốn đòi bao nhiêu tự ý, nhắm ngôi hàng rồi tính tiền, chớ không do.

Nhiều người thấy trái, có đến thưa với làng, Hương-Quản N... cũng xử phải trả, y theo bọn ấy đã định.

Trong lúc đó cũng có người thấy sự trái phép, nên tức lý có ra nói một đôi điều phải trái thì có thầy Đội H biểu lính bắt đem đến Quan Quận. Tưởng là đến dinh Quận đặng tỏ nỗi sự uất ức cho bạn hẩn nhờ. Nào ngờ đến nơi quan quận lại vỗ bàn nạt nộ đời giãi đến Tòa buộc về tội phá chợ. Ngài lại làm khó dễ trong mấy ngày 27, 28, 29, 30, là buổi chợ đông mà ngài đòi ra đòi vô chẳng biết mấy lần thì có thể nào bán buôn cho được.

Vậy thì con dân còn biết trông cậy vào đâu! Lại phần nhiều ở chốn thôn quê một năm đi lên một lần thấy sự khó dễ vậy, nên cũng xuôi cho mất mái dầu mắc rẻ cũng bớp bụng chịu, chớ cũng chẳng muốn sanh sự làm gì. Mấy con quỉ dá đen thấy vậy lại còn được thể tung hoành bức xách bạn hàng muốn đòi giá nào được giá nấy. Bọn dơi quạ nhắm ngôi hàng định giá chớ không do, hằng nếu ai kêu nài thì cũng do, song nói do như cách sau nầy: Như đồ tạp hóa khó thì nó cũng tính theo thước vuông, mỗi thước trong bốn ngày tết giá là 4$ còn về trái cây thì nó đổ vào thúng nữa giạ mà lường mỗi ngày định giá là 0$01 còn như dưa hấu, dừa, chuối nó cũng bỏ vào thúng mà lường. Bằng như chẳng muốn lường thì phải trả theo ý nó định. Dầu biết mắc rẻ đến thưa với làng thì kể thưa phải bị đánh vọt. Chư khán-quan thử nghĩ coi, như cam quít mỗi ngày đong đi, xót lại thì còn gì! lớp nào lo bán, lớp nào lo đong. Còn như dưa hấu thúng nữa giạ đựng được mấy trái, mà cả ghe hơi sức đâu mỗi ngày mỗi đong lên lường xuống làm theo ý nó, còn chuối nguyên quây có thể nào bỏ vào thúng mà đong cho được.

Thật là cái luật lệ gì xưa nay chợ Cần-giọc chưa từng có. Bằng nếu không chịu làm theo ý nó định, mà chống chõi lại thì quan làng bắt buộc.

NGUYỄN-VĂN RƯỢNG
Cầngiốc

VĨNHCHÂU

Lê-ngọc-Sang là ai??

Xem báo Đông-Pháp, số 674, ra ngày 21 janvier vừa rồi, có một bài trong mục thời-sự đề là « Thế cũng nở lòng » dưới ký tên là Lê-ngọc-Sang.

Trong bài ấy tôi-n là dụng lời thêu dệt nói xấu cho M. T.v.C

(Coi thứ trương 8)

GÁNH HÁT

Tân-thịnh sẽ hát Tết

Nhân dịp Tân Niên gánh hát TÂNTHINH định Khai trương tại rạp MODERN CINEMA nhằm bữa mồng 2 hầu đưng vui cho qui ông, qui bà thừa nhân quá bộ đến chợ trường cũng là vui thú trong mấy ngày xuân nhựt vậy. Hiện bang sẽ khởi diễn tuồng MẠNH-LÊ QUÂN ba bản nối nhau, rất thiên hợp theo ngày Nguyên đăng, và lời y phục tính anh, kép đào đông đủ. Tôn bang rằng hết sức cải cách đổi cuộc cho thêm mới lạ, tỏ lẽ khỏi phụ tình chư quí khán quan chiếu cố. Có nhạc tây giúp vui.

TÂNTHINH.

Đào hát!! Kép hát!! nên lưu ý!!!

Muốn mở rộng thêm nhà diễn kịch, gánh hát TÂNTHINH còn cần dùng thêm nhiều đào, kép biết đủ tư cách làm trò.

Vậy ai là người có công phu tập luyện lâu nay nên đến TÂNTHINH giúp việc thì đồng lương chẳng kẹp lại cho lãnh trước từ 5000$00 sắp xuống tùy theo sức mỗi người.

TÂNTHINH
chủ nhân: TRƯƠNG-VĂN-THÔNG.
Bureau: 19, rue Boresse, Saigon

Thừa dùng, muốn bán

Một cái Camion DELAHAYE số 7136, 4 tonnes còn mới lắm. Ai muốn mua xin hỏi M. *Trần-văn-Sơn*, Commerçant à Thudaumôt.

Đèn chùa sắt lắng lòng ngày, tối;
Mát mẻ ai cho mới tính cây.
Quan lại gần nhà bao « Đông-Pháp »;
Sớm hôm trọ chân cũng hay, hãy

ĐẶNG THÚ LIÊM.
Đối diện đường Aux Moulins, số 165, ngang nhà báo Đông-Pháp.

VELO-HALL

Etablissements

Trương-văn-Hành Saigon

Kính cáo đồng bang hiện hiệu bán sỉ, bán lẻ xe máy và đồ đi phố tháng.

Máy hát Pathe có nhiều thứ đĩa hát như là Victor, Pathe và Ideko, lấy hơi của chiếu bạn hát có danh bấy lâu.

Qui ông muốn mua xin hỏi giá biểu hiệu sẳng lòng gởi mục lục cho không.

Xin qui ông lục châu chiếu cố.

Rất cảm ơn.

HỘI CHỢ SAIGON
Gian 39 — Giãy E

DƯỢC-THỊNH

CHAUVIN

Bán du các đồ mỹ-nghệ Bắc-kỳ coi rất tinh sảo

Xin mời lại tiệm chánh 81 Catinat Saigon

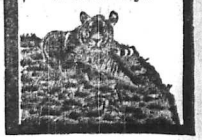

A la pensée

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vánh bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà **Mme JUD.**

(Bán luôn vừa ngày vừa đêm)

Institution « HOANG-TY »

82, Boulevard Kitchener (Cầu-ông-Lãnh) Saigon.

Tựu trường ngày 15 Février, nhằm ngày 24 tháng giêng Annam.

Nơi trường có 5 lớp: Lớp chót (cours Enfantin) tới lớp nhứt (cours Supérieur) và một lớp 1re Année.

Kỳ tựu trường tháng Août sẽ mở lớp 2e Année.

Muốn bán một cái nhà máy, chụm trấu 20 tonnes gạo trắng. xin hỏi M. *Nguyễn-khắc-Sự* Ingénieur Chimiste Travinh.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai thường xin khẩn đất Nhà Nước chẳng được là bởi các người không rõ đã luật lệ mà người ta thường hay nhận chứng mà ngăn cản các người.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai mắc phải nhiều đều khó khăn về việc xin giấy quản-nghiệp đất mình đã chiếm cứ và ra công trồng tỉa, bởi vì có nhiều kẻ khác mạnh thế hơn muốn ra mà đánh đựt.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai là người lo sợ phần bị lường công cướp của, thì phải sớm lo tranh đánh quyền lợi, hãy mau mau đến mà thương nghị với Phòng-văn tra cứu về việc đất ruộng Nhà Nước ở Nam-kỳ.

« La Cochinchine Foncière »
Nhà số 13, đường Testard, Saigon.

Điện khí.— Sự thong thả ở dưới đất ruộng vinh ở máy đèn hiệu

TRAIN

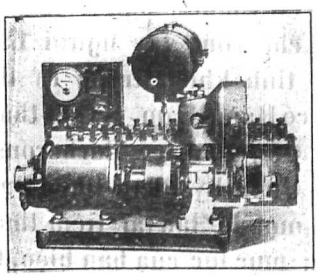

ĐANH TIẾNG KHẮP CẢ HOÀN CẦU

DÙNG HẠT NHỨT

Máy nầy sức chạy mạnh một mã lực và 600 watts. — và có bình điện thắp đặng vài ngọn đèn trong khi máy ngừng.

Giá cả máy và bình điện là 550$00

Muốn hỏi sự chi xin do nơi Lồn sở, tại hãng ĐẠI ICH nơi con đường Marins 383-385 à Cholon.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Cải vấn đề khảo cứu các thứ Dược-phẩm của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

CHO'N GIÁ THẾ NÀO ?

Hỏi : — Các ngài mua các thứ dược-phẩm để làm gì ?
Đáp : — Để trị bịnh.
Hỏi : — Nhưng mà dược-phẩm có giả có thiệt, thế-nhân mua lầm thuốc giả có trị bịnh được chăng ?
Đáp : — Không, mà lại còn thêm hại là khác nữa.
Hỏi : — Những thuốc của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường như là Vạng-Ứng-Dầu cùng các thứ Cao, Đơn Hoàn, Tán, Tăng, chủ trị các chứng, *linh nghiệm như thần*, các ngài, có hay tin chăng ?

Đáp : — Ai ai cũng đều tin lắm chớ ! Nếu các ngài mà biết tin các thứ dược-phẩm lại tiệm *Nhị-thiên-Đường* của tôi rằng hay, rằng trị bịnh được, thì thiệt các ngài trí thức quá nhân rồi ; Bỉ-nhơn lấy làm bái phục các ngài lắm đó ! Thế thì các ngài quả là bạn hiền, là trí-kỷ của Bỉ-nhơn đó vậy. Nhưng Bỉ-nhơn đã nhìn nhận các ngài là bạn hiền là trí-kỷ, thì Bỉ-nhơn phải đem một việc hiện tại mà là một việc rất lợi-hại, rất quan hệ cho các ngài mà tỏ ra cho các ngài được biết ; tưởng khi các ngài cũng vui lòng chịu nghe lắm chớ !

Nguyên vì mới đây lại có những lũ tham dỡ xa lợi, chẳng kể công-đạo lách nó chuyên dùng thuốc giả, chế tạo ra dầu giả ; nó lại mạo cái hiệu Nhị-Thiên-Đường của tôi, rồi nó cho người đem đi cùng Xóm, cùng Làng, rao Lão cùng đường, cùng sá. Có đưa nó lại dùng chước điêm đàng, nó kiếm những chữ nào cho mượn tượng chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi nó đánh lận trắng đen để lòa con mắt thiên hạ mà bán đồ giả cho được. Nó dùng chữ Nhị 二 rồi nó gia thêm chữ Thiên 天 thì nó viết chữ Thu 夫 hoặc chữ Yêu 夭 chữ Đại 大 hay là chữ Thái 太 vân vân... Hay là nó dùng những chữ Tam 三 chữ Công 工 đều là những chữ nó muốn tượng với ba chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi mà làm chiêu-bài ; Còn những lớp giấy và tờ in nhỉ những ve, những gói, cũng là những liên hiệu những nó cũng làm giống y như tiệm Nhị-Thiên-Đường của tôi vậy. Nếu nó ý mà coi thì cũng đều là Dầu Nhị-Thiên-Đường hết thảy. Bất quá là có mấy chữ trong những giấy chiêu-chỉ đó nó ít giống được hai chữ Nhị-Thiên nó thôi. Lấy thứ Dầu Nhị-Thiên giả mà sánh với Dầu Nhị-Thiên thiệt, rồi thứ dầu thiệt với thứ dầu giả, đem mà sánh với nhau như một thứ với một vực vậy. Nếu các ngài vô ý mà mua lầm, dùng lầm, thì chẳng những là vô ích mà thôi, mà nó còn lại thêm sự vệ sanh của các ngài là khác nữa. Bởi Bỉ-nhơn vì lòng quá yêu các ngài, muốn cho các ngài mạnh giỏi luôn luôn, nên phải đem thứ giả với thứ thiệt mà cho nó coi với nhau, cho nó rõ ràng hắc lạch. Vậy xin các ngài, chớ làm giá rẻ, chớ nghe những lời chuyển tiếp mà lầm. Xin hãy nhìn cho kỹ những *Chiêu-bài* và *Nhãn hiệu* của thiệt tiệm *Nhị-thiên-Đường* thì sẽ mua mà dùng, đường ấy các ngài mới khỏi phụ một tấm chơn thành của Lễ-nhân đã tất tình phụng khuyến dậy vậy ; xin các ngài lưu ý. Vả lại các thứ Cao, Đơn, Hoàn, Tán, Tăng cũng là đều Nhị-Thiên của Lễ-hiệu đây thì khắp trong các tỉnh cùng các chợ, bất luận chỗ nào, cũng đều có tiệm có nhà lập Đại-lý mà bán cho các ngài dùng, chớ thuở nay Lốn-hiệu chẳng lẽ sai ai đem đi rao bán cùng làng khắp xóm, dọc đường dọc sá như vậy bao giờ ; Xin các ngài chớ lầm.

Cholon, Nhị-Thiên-Đường Đại-Dược-Phòng,
VI-THIỀU-BÀ Cẩn khải.

Hội quốc-tế tiết kiệm

Hội nặc danh của người Pháp
Vốn là 65.000 Taëls-Shanghai (1/2 verse)
2.000.000 phật-lăng (1/4 verse)
Hội-sở ở Đông Pháp :
Rue Guynemer, Saigon.

Xổ số lần thứ tư

Xổ số ngày 16 Janvier 1928.

Số 319 về série 319 đã trúng tới 1 ngàn đồng.

Số ấy của M. Nguyễn-văn-Minh tức Khắc-Minh ở 109, đường Đại-Ngãi Soctrang

Đến 15 Février 1928 sẽ có một cuộc xổ số khác. Ai muốn mua những giấy số tiết-kiệm xin cứ tới số nhà 25 đường Guynemer, Saigon.

LÚA MỚI

Hãng của chúng tôi sẽ chịu mua lúa mới thứ lúa hột tròn thiệt tốt, mà lúa ấy phải chở đến tại kho nhà máy, ở Chợ lớn và hãng của chúng tôi sẽ bằng lòng trả tiền theo giá lúa chợ, nếu như lúa chở đến mà bán cho hãng của chúng tôi đó thuộc về thứ lúa thiệt tốt thường hạng thì hãng của chúng tôi sẽ chịu trả tiền mắc hơn giá chợ tuy theo thứ lúa.

N° 222
Quai de Mytho.
CHOLON.

COI TƯỚNG

Người có tiếng

Trần-kim-Tiền tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miềng Thanh-Hoàng, kinh cáo chư vị khán quan nhã giám. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.

Chư Qui vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ. Khán tướng định-giá, tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam ; lời biện bạch không sai chẳng hề thêu dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ăn hành vào nhựt trình. Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Luc-tỉnh, tôi về Cholon đã lâu, hiện thời tôi đã trở lại tại phòng ngủ Luc-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái dấu hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin qui vị nhình cho kỹ kẻo lộn với kẻ lấm bậy mà ăn tiền.

TRẦN-KIM-TIỀN.
203, Rue d'Espagne -:- Saigon

Thợ chụp hình

Người mộ chụp hình

Nếu muốn có kiểu hoa hình, giấy lấy hình, nước thuốc rửa hình và những máy chụp hình kiểu mới giá rẻ :

Nếu có cần dùng cuvette, chassin, chưng mây bằng sắc và những đồ dùng khác ;

Nếu đến nhà chụp hình
PHOTO-NADAL
118-120, rue Catinat

KỶ-NIỆM
GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MẠI

Bán rẻ mạt ! rẻ mạt !

Nay giáp 10 năm M. François Sự ra bán nghề *Hội xoàn*, nên nay định bán các Hột xoàn mới tiệm sẽ *Bớt giá Thiệt rẻ* trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỷ-niệm và đền ơn qui khách trong bấy năm thương mãi.

Một ít bước, một cuốc xe kéo xuống chợ cũ đến tiệm M. François, 6, Rue Vannier mà được mua rẻ bạc trăm bạc ngàn !!!

P. S. — Còn hàng lua tính kỹ nầy bán lấy hết, cho nên hạ nữa giá rẻ mạt, rẻ hơn kỳ soldé trước thập bội. Hàng mới tinh !!! Hãy mau mau kẻo hết.

THI THỢ
TIỆM THỢ BẠC
Nguyễn-văn-Tho'm
Bijoutier, ancienne maison
NGUYỄN-VAN-GIAO
N° 23, rue Schroeder, Saigon.

Kính cáo cho qui ông qui bà rõ : Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp anh làm đồ nữ trang theo kiểu kim thời những là : trâm, chuyền, kiền huôi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiền vàng, neo bộng, neo dặt, dồng chiếc vân vân...

Đồ thứ theo kim thời cũng như ngày trước vậy.

Xin qui ông qui bà, muốn làm món chi xin đòi gọi đến tiệm tôi hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu tôi, xin theo ý qui ông, qui bà muốn cầu dùng môn chi tôi cũng nết lòng cẩn thận mà gởi đến cho qui ông qui bà dùng.

Kính cáo : NGUYỄN-VĂN-THƠM.
Bijoutier, 23, rue Schroeder, Saigon

CHƯA MUỘN
vì cảnh trường
Rapid'Progress
Boite postale 48
CHOLON

Có sanh chế ra một rách mới và riêng đăng mà dạy chữ Pháp cho những vị Nam-Việt.

Ai biết đọc chữ Pháp mà nghĩa chưa hiểu ; Ai học chữ Pháp chưa đủ dùng ; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhớ.

Hơn bốn trăm môn đệ lấy làm vui lòng và thăm cảm cách dạy của trường nầy.

Cảnh trường lo rõng việc gởi bài đến nhà mà thôi.

Xin gởi một con cò 5 chiêm cho tôi trả lời.

Anh em nên hỏi thăm lập tức. Xin gởi một con cò 5 chiêm đặng trả lời.

RAPID'PROGRÈS
Boîte postale 48
CHOLON

Recherche collaborateurs ayant beaucoup d'initiative en enseignement.

Nhà Hàng St. Antoine
108, đường Catinat

Nếu qui ông qui bà ưa dùng Jambons-Saucisons cùng Fromages cho thiệt ngon xin hãy đến tiệm tôi thì được vừa lòng.

Mỗi kỳ tàu Tây lại thì đều có đồ mới luôn.

AUX BIJOUX FIX
H. HUMBERT
78, Boulevard Bonnard, 78, Saigon.

Kính cùng qui ông qui bà và có thầy đặng rõ, nhơn diệp lúc nầy bên tây mới gởi qua nhiều món đồ nữ trang làm theo kiểu kim thời.

Những là giây chuyền rất rõ bông đầm đủ kiểu lớn nhỏ làm bằng vàng bạc và bằng pi qué (Fixe) ma vang không phai, và có nhiều thứ đồng hồ để treo vách tường đồ kiểu và đồ nữa giờ hiệu (dapy), đồng hồ để phòng khách bằng đồng có chạm và bằng đá cẩm thạch hiệu Deo chạy 8 ngày đồng hồ rẻ hiệu Zon, đồng hồ bỏ túi và đeo tay bằng vàng bạc và plaqué hiệu Lip, Juvénia, Excelda, và nhiều thứ hình để cặm bông, đen tuấp dầu lửa chưng đá cẩm thạch, và có nhiều thứ ly để uống rượu chát rượu mạnh đều bằng cristal St-LOUIS.

SAIGON-AUTO
TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gerant
19-21, Rue Amiral-Roze, 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu dành bóng xe hiệu « Eau baber » đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đến phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage » và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Qui khách ở xa, muốn cần dùng môn chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Telephone : 484
Adresse Tiegram : TANDI-SAIGON

DONG BAO

Khi nào ra Trung-kỳ, tới Quinhơn, xin nhớ ghé lại Hôtel Lê-văn-An.

PHAN-THANH-KHUYẾN,
Quản lý.

PHOTO THUẬN-KÝ
Propriétaire : TA-VĂN-CẢN
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)
N° 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong

Kính cáo cùng chư qui ông qui bà lãng rõ : Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kim thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các điều.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chỉ xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KÝ. kính cáo

(26)

Hoàng-Hoa-Cương

Dịch-giả : NGÔ-TẤT-TỐ

(Tiếp theo)

TIẾT THỨ II

Việc Lý-bái-Cơ nêm bom giết Phụng-sơn

Tức thì Châu về tỉnh, theo lời Huỳnh sắp sửa các việc.

Bấy giờ Lương-ý-Thân ở Hà-Nam đã đúc đặng ba chiếc vỏ bom, đầu ở vườn rau của nhà một người dồng chí. Ba chiếc vỏ bom đó : một chiếc có thể chứa đặng 15 cân thuốc, còn hai chiếc thì đều chứa đặng 7 cân rưỡi, do Châu-chí-Trình và Lý-bạm vận vào tỉnh : thuốc bom và các thứ vật liệu cũng do Chí-Trình và Lý-bái-Cơ lần lần vận về. Chôn thuốc bom thì do một tay Lý-ứng-Sanh. Nhưng Ứng-Sanh đầu hớt tóc, để khiến cho người ta nghi tình nên công việc từ cửa điểm trở ra không thể làm đặng. Chúng cử Bái-Cơ làm thay Ứng-Sanh lại sắp ba trái bom nặng quá, nêm không mạnh, mới chế một cái máy gỗ, đặng thay sức người. Xếp đặt đã yên, liền đặt tên tiệm do là Thành-ký-hiệu chọn ngày mở cửa hàng.

Ngày 4 tháng 9, tại Thành-ký hiệu tiếp đặng điện của Huỳnh-Hưng nói rằng : Phụng-sơn sắp tới tỉnh. Kế đó thì Châu-thuật-Đường giả cách tới tiệm mua hàng, rồi bảo rằng : Phụng đã đi tới bến âu chữ « Thiên » sắp sửa lên bờ, nên mau mau dự bị.

Trong điểm được hai tin đó, những người không phải làm việc, đều lánh đi, chỉ để một mình Lý-bái-Cơ ở lại. Một lát, Phụng-Sơn đi xe tới trước điểm Bái-Cơ vận máy gỗ, ba trái bom cùng bằng đi doanh-doanh mấy tiếng Phụng-Sơn về địa phủ mà điểm chuyển động, mà bên cạnh cũng nêm lửa. Bái-Cơ ung-dung lui ra sau tiệm trốn thoát. Đồng chí không ai bị vương hết thảy. Trước đó khi tình về việc âm-sát, chúng đã đặt sẵn một cơ-quan ở phố Sương-hoa đặng giúp về việc chạy trốn coi về việc đó là Trang Lục và bọn nữ đồng chí là Tư-tôn Hân, Từ-mộ-Lan, Hoàng-bỉ-Hân và Thác-quốc-Hưng.

TIẾT THỨ III

Việc xây mộ lập bia

Trận khí-nghĩa ngày 29 tháng 3 năm Tân-hợi, dù rằng thất bại, song chánh vì việc đó mà cả tỉnh-thần cách-mạng mới lan tràn khắp nước. Ngay mùa Thu năm ấy, xứ Võ Hân một tiếng reo, cơ nghiệp Mãn-Thanh đổ, nên Dân-quốc thành lập, quốc-dân đều công nhận là công của 72 liệt sỹ. Khi đó người đương-cục ở Quảng-Đông lại là Hồ-Hán-Dân, cũng đã dự vào trận khí-nghĩa ngày 29 tháng ba đó, bèn đã định rằng : cứ theo chỗ nguyện tăng là Hoàng-hoa-Cương mà xây cho năm mộ đặng thêm về uy nghiêm, khiến cho người sau coi thấy mà sanh lòng kính mến. Tại tỉnh đã bàn trù lấy 10 vạn đồng để chi tính về việc đó, lại công-cử bọn Hà-khắc-Phu coi sóc công việc. Tới năm Dân quốc thứ hai vì sự dành Viên-thế-Khải bị thua, việc sửa Hoàng-hoa-Cương lại phải thôi.

Tới năm thứ bảy, Phương-thinh-Bạo lại quyên tiền sửa lại mộ cũ, qui-mô đã gần đủ. Lâm-Sâm cũng quyên tiền của Hoa kiều đặng dựng nhà bia kỷ-công nơi mộ và bia đá ; bây giờ đó Lâm-Sâm ước những đồng-chí khác trước cũng đợi việc 29 tháng 3 mà chưa chết như Hồ-nghị-Tử Duy-Dương v v. cũng tra kiếm những sự thiệt của các liệt sỹ.

Năm thứ tám, Uông-triệu-Minh viết lên họ các liệt sỹ thích vào đá. Châu-Lỗ soạn văn bia. Trong văn có mấy câu rằng :

« ... Dã ngưa học thây tấm lòng hào kiệt, sự vui sướng cũng chẳng tưởng tới, còn thiết chi đến tiếng về sau. Nay mà xây mộ dựng bia, cũng chỉ là một cảnh riêng cho nghĩa thắm viếng. Đối với người đã khuất không dự chi vậy.

« Than ôi, hơn bảy mươi đồng xương xếp kín ở gò Hoàng hoa nầy, chẳng những là tinh anh của trong đảng mà cũng là tuấn tú của non sông, sự hy-sanh về vật chất tới như vầy thiệt là một sự rất đau đớn của đất nước. Song mà tinh thần nói động thiệt có thể khiến cho cả nước đều biết cái dạ sắt gan vàng của các nhà chí-sỹ, và đều biết cái công việc các nhà chí-sỹ, và đều biết cái công việc cách mạng không thể nào mà thôi. Vì thế mà chưa hết năm, thì nền Dân quốc đã xây nên, thế thì sự quan hệ của các liệt-sỹ cũng trọng lắm.

Nghĩ tới nỗi anh tài thưa vắng, việc nước ngổn ngang, cầm bút viết văn xiết bao kể chết sau thương cảm ! »

CHUNG

Bắt đầu từ kỳ tới, Bổn-báo sẽ đăng tiểu-thuyết :

Một giấc lầu son

Dịch của Tàu

Trong rừng tiểu-thuyết của nước Tàu, đến cuốn nầy cũng là một thứ cỏ thơm hoa quý ; nhà văn-học Tàu có tiếng gần đây là Lương-Khải-Siêu đã từng tán thưởng.

Một giấc lầu son

là một pho tiểu-thuyết, tả ái-tình rất huyền-diệu, lối tự-sự rất lý-kỳ, chắc hẳn ra đời, được các bạn tiểu-thuyết hoan-nghinh lắm.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Trường-tư Nguyên-phan-Long

SAIGON -:- ĐƯỜNG LEGRAND DE LA LIRAYE
Từ số 2 4 cho tới số 214

Mỗi năm học-sanh của bổn trường đi thi bằng cấp tiểu-học (certificat d'études élémentaires và bằng cấp sơ-học (certificat d'études primaires) đều đậu nhiều, là thường rồi. Trong năm 1927, bổn trường cho học-sanh lớp trên đi thi bằng cấp tốt nghiệp (Diplôme de fin d'études primaires supérieures) lần thứ nhứt được 5 trò đậu.

Từ khi có trường-tư của người bổn-quốc sáng tạo đến nay chỉ có bổn trường được như vậy mà thôi.

Bổn trường dạy bực trung-học và bực sơ-học. Có giáo sư Tây và Nam giới và thạo nghề giáo-dục dạy rất cẩn mẫn.

Tựu trường ngày 3 février 1928, nhằm 12 tháng giêng Annam.

Hỡi đồng bào !! Nên lưu ý

Tôi chỉ nhớ uống rượu chát hiệu « RAISIRINTHE » và chát đỏ thường mỗi bữa cơm nên mới dặng tươi da, thâm thịt, xem người phì mĩ thế nầy. Đồng bào cũ g nên dùng thử như tôi thì mới biết lời bố cáo của tôi quả thật. Rượu nầy do hãng « TIẾN-TÀI » *86, đường Louvain, Saigon,* là hãng người Nam trữ bán, vậy uống nó vào chẳng những có ích cho mình mà thôi, lại còn dặng tiếng ngợi khen là biết vùa giúp cuộc mở mang buôn bán của người bổn xứ. Xét ra nên lắm. Hãy nhìn nhân có hình trên thì phải.

RẤT HỮU DỤNG RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền các, vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên. Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài. Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu hãn đồ, hình giảng, vân-vân... không buộc phải mua.

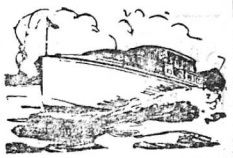

Salon Nautique
Môn bài 46i đường Paul Blanchy
Saigon (Tândinh)

J. B. LOUVET

CUỘC ĐUA VÔ ĐỊCH NAM-KỲ 100 NGÀN THƯỚC
Hảng "AU SPORTIF FRANÇAIS"
135, Rue d'Espagne 135 — SAIGON

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới ăn được ba người :

HẠNG 3: M. LAKERMANCE CỠI XE J. B. LOUVET
6: M. THÔNG id. id.
21: M. MÓ id. A. S. F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy

Có bán tại hàng :

Au Sportif Français
135, Rue d'Espagne, 135 -:- SAIGON
Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây và cũng có bán xe máy hiệu :
ELDÉE và A. S. F.
và đồ phụ tùng cho xe máy và vỏ ruột hiệu :
BERGOUGNAN
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ — ĐỒ ĐẸP TỐT MÀ LẠI RẺ
HUỲNH-KIM-VÂN
Ngân Tòa bố Travinh Đại-lý độc quyền
TRAVINH và VUNG-LIÊM

ĐOẠN THIÊN TIỂU THUYẾT

Chợt tình hồn mai.....

(Dịch đi-sử A-Rập bằng pháp-văn)

(Tiếp theo)

Vã, nếu nàng có lòng yêu chàng thật, hà lý nàng lại chẳng hoan-nghênh cái đại-danh dự của người ta vô cớ đem đến bàn cho chàng ru?

Tật vị-kỷ của chàng, khiến cho chàng tưởng cái gì mình đã tính ra là cũng nên cả, chính chàng hợm mình mà chàng cũng tự-nhận là hay. Từ ấy trở đi, cái hy-vọng lí đi nuôi ở lòng chàng càng ngày càng bành-trướng mãi ra, ban sơ chàng còn nghĩ đến tình cũ nghĩa xưa, chừ cơ hồ như chàng đã quên hẳn nàng Mọt-Giang rồi đấy. Chàng lấy cái việc nàng Mọt- Giang đau đớn vì chàng, mà cho là một điều vinh-diệu : nàng Mọt-Giang vì ta mà khóc, nếu rằng chẳng phải tự ta là một nhân-vật sang-trọng, cớ chi nàng thương tiếc đường nầy ! ?

Chẳng bao lâu, mọi việc đều xếp đặt xong xuôi cả, quan Tổng-trấn chôm Hắc-đão y theo lời con xin mà chịu nhận chàng Nuộc-Danh làm rể mình, nhưng khi nàng Ai-Ca đi về nhà chồng, nàng sẽ chẳng có của vu-qui như các gái khác.

Chàng Nuộc-Danh chẳng cần việc gì khác nữa, chỉ một chuyện anh ta là một thương gia chất-phác, mà được cùng với một vị tiểu thơ giao dầu chung trường, là đủ làm cho anh ta thỏa chí lắm rồi. Vả lại sự-nghiệp anh ta gầm cũng khá to, thôi dẫn cho đôi chồng vợ có tiêu dụng suốt đời, nhằm cũng không phải thiếu-thốn chi mà lo ngại

Chàng Nuộc-Danh vui lòng ưng thuận, chàng đã trở nên một giống người kiêu-hãnh và đa-tình lắm rồi ! Các giác-quan chàng đã chủ-trương được chàng, chàng hành-ngạo đã bắt chàng làm nô-lệ !

Bấy giờ, chàng ta chỉ còn chờ ngày dỡ bức tranh xưa ra bức tranh mới, đánh đổ gia-đình cựu để gây lại một cảnh gia-đình tân ; chàng đến cho nàng Mọt-Giang hay những chỗ quyết-định của mình, thời chàng lại càng lấy làm ngạc-nhiên hơn nữa : Đứng đối diện cùng chàng, tựa bên một cây cột bằng chầm-thạch, mặt-mày nghiêm-nghị, bộ tướng đoan trang, nàng Mọt-Giang trầm-tĩnh nghe chàng phân trần, không nói một lời, tựa như một pho tượng bằng phấn-điệp của nhà điêu-khắc tạo ra, để làm cái biểu-hiệu « thất-vọng ». Sắc mặt nàng xanh như người chết, cả ba-đình nàng tuơm chảy những giọt mồ-hôi, đôi mắt nàng rỏ dòng châu, mà nàng không một lời kêu van trách-móc.

Con chó Am-Ru thấy tình-hình bà chủ nó như thế, có lẽ nó nhận biết bà chủ nó đau đớn trong lòng, nên nó đến nằm ở bên chân nàng, thỉnh-thoảng nó liếm tay nàng, mà bao giờ cặp mắt cũng cứ đăm-đăm nhìn nàng mãi. Còn con mèo mung Muộc-Dzút thời dựng lông mao, cong xương sống, nó cứ quanh quẩn ở bên cạnh nàng luôn, tựa hồ như để tỉnh vực nàng là một bà chủ yêu quí của nó. Khi chàng Nuộc-Danh nổi lòng đã giải rỏ, nàng Mọt-Giang sẽ êm-ái nói rằng :

— Hỡi ôi ! lang-quân yêu dấu ! Tiện-thiếp đây cũng chán biết lang-quân không mến tưởng tiện-thiếp nầy nữa rồi ! Về phần tiện-thiếp, tiện-thiếp cứ ái-kính lang-quân luôn ; ngày nào tiện-thiếp còn ở trên vũ-trụ nầy, thời ngày ấy tiện-thiếp vẫn còn giữ một lề thủy chung như nhứt. Hôm nay lang-quân nỡ bạc tình cùng tiện-thiếp, để đi vui duyên mới với mỹ-nữ giai-nhân, tuy lang-quân sẽ chẳng đến nhà nầy kể từ đây, song bao giờ tâm-hồn thiếp cũng cứ lẩn quẩn ở bên cạnh lang-quân mãi. Thôi! lang-quân hãy cứ làm theo sở dục, tiện-thiếp chỉ xin vái trời tân trợ cho tâm-hồn tiện-thiếp sẽ có ngày diệu dần được lang-quân trở về đây, nếu chỗ mong mỏi của thiếp chẳng lầm, thời thật là hạnh phúc cho đôi ta lắm lắm !!!

Rồi chàng Nuộc-Danh r đi. Khi anh ta đến trước mặt quan án-sát được xin để vợ, thời quan án sát Mết-Rua vốn là bằng-hữu của ông thân anh ta thuở trước-đừng mỉ'y, trợn mắt, lấy bàn tay gầy-guộc vuốt hàm râu bạc, và nói rằng

— Nuộc-Danh, cha người tiền-nhật cũng là người nết-na hạnh-k ẩm sao ngày nay người lại thế nầy ?

Đoạn, ngài chiếu theo pháp-luật đọc trong sách thánh những đoạn nói về việc ly-hôn. Đọc xong, ngài cảm-động bồi hồi, nói giọng hơi rung rẩy :

—Nuộc-Danh, từ trước người thật là một người hữu phúc quá, mà ngày nay người lại ngở rằng cái hạnh-phúc ấy vẫn chưa xứng đáng với thân thể người.....

Chiều hôm ấy, khi chàng Nuộc-Danh từ-giả vợ nhà, thời con mèo mung kêu la ầm-ỹ, còn con chó Am-Ru, trong khoảng đêm hôm lạnh-ngắt, tru sủa liên-miên, những tiếng nó tru sủa nghe ra thê-thảm vô hồi, tựa như trong nhà ấy vừa có một người tắt nghỉ.

Cùng bạn mới, tuyệt nhiên chàng Nuộc-Danh không còn được lạc-thú mảy nào nữa ! Ái-Ca thật là một gái hay kiêu-căng, hay xấc-xược, ưa chúng-chứng, thiết trau-tria ; nàng đã nhiều phen dụng lối trực-tiếp cho chàng biết rằng nàng rất khinh-dể chàng vô hồi, nếu nàng đã ưng-thuận cho chàng chung gối giao dầu với nàng, tất là nàng đã lầm cho chàng vinh diệu lắm rồi, vì địa-vị của chàng đối với địa-vị của nàng thời như một trời một vực! Huống chi nàng kết tóc với chàng chẳng phải là tự nơi tấm lòng ái-mộ, thời ngoài ra kim-tiền chủ-nghĩa, nàng còn có thiết gì đâu Thương ôi ! Chàng Nuộc-Danh bấy giờ thật là rất khổ-tâm lắm. chàng tự lấy làm tủi-hổ vô ngần. Về lính âu-yếm bề trong, nàng Ái-Ca cũng là lẳng cho chồng biết rằng không mến chồng ti nào cả, vì suốt ngày chỉ thấy nàng lặng hơi nín tiếng chớ không bao giờ thấy nàng ngỏi nói chuyện với chồng một lần. Chiều đến, nàng lại vào phòng riêng mà khoá chặc xuân-sắc ở trong, dã không cử thể mà thôi, lại còn khúc-khích nhạo cười chồng nữa ! Nếu chàng Nuộc-Danh tỏ dấu gì muốn làm hòn, thời nàng lại nổi cơn đại-nộ, đến phải thống-mạ và khạc nhổ vào mặt chàng. Điều ấy cũng là một cái dấu cực-ố cực bi chàng lắm rồi. huống nữa nàng còn đọa nạt hăm he, nói rằng nàng sẽ về thưa lại với cha, xin cha hãy ghép chàng vào tội vô liêm-sỉ bắt chàng đánh đòn như tôi mọi

Nuộc-Danh phải cúi đầu, đắm ngực, nghĩ mình lại trách mình rằng : « Nuộc-Danh ! lại mi muốn vậy ! ! Nuộc-Danh ! ấy bởi tự ngươi ! ! »

Không những có thể mà thôi đâu Ái-Ca cũng là một tay tiêu xài xa-xỉ, trang-sức xa-hoa, những châu báu ở ngôi hàng chàng Nuộc-Danh đều vào cả một tai nàng, những món trang-điểm của nàng cứ một ngày một thay mới mãi. Đối với nàng, thời thật không có một món nào là món tốt đẹp cả, nàng chỉ thích mặc những áo có dính bông bằng ngọc báu, có thêu chỉ bằng vàng tinh mà thôi. Mỗi ngày, số tiền chi-phí về việc cởi lừa trắng đi dạo châu-thành cũng đã có hàng triệu đồng vàng, và những lúc nàng đi du-ngoạn như thế nầy, nàng hay đem theo nhiều tên bộ-nắp để đi trước nàng và rải không biết cơ-man nào là những bạc cắt cho lũ trẻ con tranh lượm.

(còn nữa)

TRỜI LẠNH — TRỜI KHỞI SỰ LẠNH
Hễ trời bắc đầu khởi sự lạnh, thì tiệm

NGUYÊN-VĂN-TRÂN

94-96 Boulevard Bonnard
SAIGON

Có bán đủ các thứ mền bông, nên mà giá thiệt rẻ, không đâu dám sánh.

Mời quí ông, quí thầy và quí cô, lên viếng tiệm mới thấy đồ tốt mà giá re.

Áo Caoutchouc bận mưa và Gabardine bận lạnh

		CAOUTCHOUC MỘT LỚP				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT BỌC BẰNG VẢI				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT BỌC BẰNG VẢI			
		N° 300	N° 250	N° 400	N° 600	N° 500	N° 425	N° 400	N° 700	N° 750	N° 775	N° 800
Con nít	0m 70		8 $ 40		Thương hạng							
	0m 80		8 70									
	0m 85	9 $ 50	9 00	8 $ 00		13 $ 50		10 $ 50				
Người thấp	0m 90	10 50	9 70	9 10	19 00	15 00	13 $ 00	11 50			17 $ 00	17 $ 50
	0m 95	11 00		9 40	20 20		13 60					
Người trung	1m 00	11 50		9 70	20 70		14 20				17 50	18 00
người	1m 05		12 00	10 00	21 50		14 70		14 $ 00	17 $ 50	18 00	18 50
cao	1m 10	13 00			22 50		15 50			18 00	18 70	19 20

Áo cirée (Ngoài cao-su lảng trong lót rằng vuôn) thước tất và giá y theo áo số 425.

Áo mưa đờn bà Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp nhứt giá 31 $ tới 34 $ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu : **Trần-Quang-Xuân**
158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vị nào mua xin đo bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì bổn-hiệu sẽ lựa cỡ cho vừa

MỚI LẮP ĐỒNG-HỒ TREO NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ.

Các quí ông, quí bà về coi Hội-chợ Saigon, thế nào cũng nên tới thăm tiệm

活伯杜

Đỗ Đạt Hoạt

HANOI, 18 JULES FERRY

Foire de Saigon, Série A, n° 28

Bán ròng đồ thêu máy

Ngang cửa xứ Nam-kỳ ngó qua

A. DENHOLM

N° 41, Rue Chaigneau -:- SAIGON

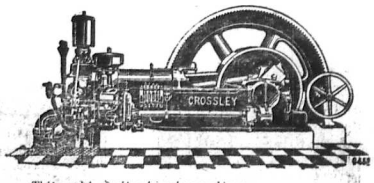

Thiện nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo.

Đã ráp hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giàn máy. — Đồ phụ tùng. — Đồ thay đổi. — Dây trân Emerie vân vân... Máy làm dầu, làm đường, vân vân .. giá phải chăng.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

XE HO'I

DELAUNAY BELLEVILLE

Những kiểu mới 1928

NHỮNG GIÁ MỚ'I

Ở tại hàng xe hơi

Jean COMTE

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

Moteur Petter à Mazout

HÀNG J. CAIRNS

SAIGON : 22-24, đường Lefèbvre.
CHOLON : 215, đường Quai de Mytho.

Có trữ những mô-tơ chạy bằng dầu cạng hiệu PETTER, ít tốn hao dầu và chạy êm lắm, về cách thức chạy cũng tiện hơn các thứ máy khác, và những món phụ tùng lớn, nhỏ đều có bán sẵng.

Chúng tôi cũng có bán thứ máy chạy bằng hơi khói, kêu là GAZOGÈNE, thứ nầy khỏi tốn dầu mỡ chi hết, chỉ tốn trấu hoặc là củi dùng tiện lắm.

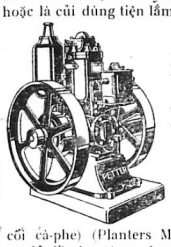

Cũng là qui ông muốn dùng « Machine à vapeur tục gọi là máy hơi Sô-De (Chaudière) Nồi hơi cũng tiện cũng là có thứ chụm trấu cũng đặng. Mỗi thứ máy chúng tôi đều có từ 1-1/2 mã-lực vi đến 5 mã-lực thì dùng dầu lửa còn từ 6 mã-lực vi thượng 1200 mã-lực thì dùng bằng dầu cạng kêu là Mazout.

Bán và lãnh ráp các thứ máy xay gạo lớn và nhỏ (có thứ kêu cối cà-phê) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu có đủ đồ phụ tùng nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chắn.

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ - NGHỆ BẮC

DỨC-LỢI

105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xả Tây)

Bồn tiệm mông ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bồn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bồn tiệm lúc nào cũng có sẵng 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, An-nam, canh cải rất khéo rất hợp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiễn, tranh liễn, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau: Lư, chơn-đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim-thời bình bông và các món bằng đồng đen khảm tam khi chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu máu: Tranh, áo gối, nắp bàn văn vân.

Bồn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bồn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bồn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo.

PHƯNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Cocong, 38 -:- CHOLON
Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sành ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt
Dây thép nói số 102

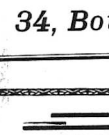

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có nước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại chỉ rõ cách nhuộm vải cho bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỹ càng lắm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có vải tam-công thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại còn phải giả công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VAN HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trổ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai ai cũng ưa dùng vải của Bon-hiệu nên có kẻ gian nhơn dục lợi đo mưu bắt chước Bon-hiệu làm ra nhiều thứ vai khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VAN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa mọi thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu, nên chi đầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su tưởng quí khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chút nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách mua vải của Bon hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bon-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bon-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sang lòng gởi đi tới nhà theo ý chư qui khách muốn.

Mấy hàng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1· 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
3· 1 con cá Kim-ngư xanh
4· Van-Hòa con gà trắng
5· Van-xuân-Long xe lửa.
6· Van-Hòa Phi-thoàn.
7· Van-xuân-Lăng bướm-bướm
8· Van-Hòa con ngựa đua.

VAN-HÒA
Chủ-nhơn kính đồn.

Nầy qui khách !

Hãng **Pathé** có nhiều thứ Phiếm ảnh (film) lạ, rất hay, của máy nhà bóng.

Pathé-Baby

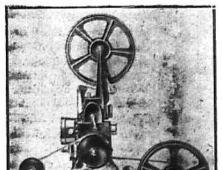

Nếu ai muốn dùng thì Bổn-hiệu sẽ để giá rẻ hơn các nơi
10, *Bd. Charner. Saigon*

dài đến 100 thước, hát đặng 20 phút, không ngớt.

Bổn-hiệu kể sơ theo đây, ít cái Phiếm-ảnh rất hay: *Kœnigsmark. Les Misérables. L'Enfant Roi. Violettes Impériales*, và còn nhiều thứ rất hay lạ, như hề điểu, tức cười lộn ruột.

Nếu qui khách ở xa thiên-thị, thì hãy dùng lấy magnéto Le Super Baby :

GIÁ :

Complet	75 $ 50
Avec moteur	95 00
Avec magnéto	127 00
Films 100 mètres	12 25

N° 3 7—2—28

THẢM-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Huyết-Lệ-Hoa

Ngũ-Hồ nghe cô Mỹ-Châu đòi tự-vận thì giựt mình nói thầm rằng: « đau đớn thay phận dàn-bà..... », rồi ngó cô Mỹ-Châu, lững lờ giòng thu than rằng:

— Trời ôi! em đành chết bỏ anh sống một mình, mà ôm sầu ấp thảm sao?

— Chớ em biết liệu phương nào?

Ngũ-Hồ ngồi ngó dưới các, ngẫm nghĩ giây lâu, rồi đứng dậy kéo tay cô Mỹ-Châu, nói khẩn khái rằng:

— Em chớ vội chi giựt nợ trần, anh sẽ lo có đủ số bạc hai muôn trong ba ngày.

Mỹ-Châu ngó sững Ngũ-Hồ mà rằng:

— Anh làm gì có số bạc quá to ấy?

— Em đừng hỏi.... ..

Mỹ-Châu lấy khăn gạt lệ, đứng dậy đi một vòng với Ngũ-Hồ, tỏ ý vui mừng, bỏ lúc buồn rầu hồi nảy.

. .

Đường M ssige một, cảnh nhà đồ sộ nằm trên một miếng vườn cây cối xanh um, kỳ hoa dị thảo đua nở, sắc tía màu vàng, mùi bay thơm bát ngát. Một giăng hàng rào sắt, dẹp đẽ vô cùng, ở giữa hai trụ cửa ngõ, cực kỳ huê mỹ.

Ấy là nhà cửa của Thái-tùng-Sơn, chủ hãng buôn Nam-Hải.

Thái-tùng-Sơn, tuổi đã trọng, có ngoài sáu mươi, nay đau mai mạnh, số mạng cận địa viễn thiên, không biết ngày nào phải vùi thân dưới ba tấc đất.

Bữa nay, nhằm ngày 17 Annam, đi hứng gió về, bị cảm phong sương, nên nằm vùi trong phòng. Xuân-Lang rước thầy chạy thuốc, bối rối lăng xăng, còn Ngũ-Hồ mảng ở bên nhà nàng Mỹ-Châu, vui say với giọng quyền tiếng đờn, chớ nào biết cha mình sắp chết.

Lo trong lo ngoài chỉ nhớ một người cậu là Thái-văn-Báo.

Trong nhà còn đương lộn xộn, Ngũ-Hồ bước vào cửa, rình nghe tình cảnh chị mình khóc kể thì động niềm phụ tử, cầm lòng không đậu, úp tay vào kẹt cửa, nước mắt nhỏ giọt vắn giọt dài than rằng:

« Cha ôi! Con bất hiếu đường nầy, trời đất nào dung con. Cũng vì con Mỹ-Châu mà vắn mặt con, trong lúc cha bịnh hoạn đường nầy.. , Thật con cam lỗi muôn phần . .... »

Than vừa dứt, lực Ái-tình ở đâu đến kéo chàng, dục chàng trở về nhà cô Mỹ-Châu.

Tội nghiệp Ngũ-Hồ mới ăn năng xét mình đó, mà bây giờ, riếu riếu ra về nhà Mỹ-Châu, không chút gì đoái hoài đến cha mình nữa.

Ngũ-Hồ về nhà cô Mỹ-Châu, nằm sãi tay trên giường thở ra. Mỹ-Châu thừa dịp Ngũ-Hồ còn dương suy nghĩ nói rằng:

— Anh tính lẻ nào, mai nầy là ngày mãng kỳ hạng, chắc là....

Ngũ-Hồ dương nhớ đến cha, dường như thấy cha nằm trên giường dấp mền, một bên cô cậu, một bên cô chị, rồi kế nghe cô Mỹ-Châu hỏi, chàng giựt mình ngồi dậy, nói rằng:

— Em đừng lo, sáng nầy em sẽ có số bạc hai muôn đó.

Ngũ-Hồ nói rồi, hăn hái xuống đất, lại bàn bureau, viết một nang thơ, sai người đem đi.....

. .

Thái-Xuân-Lang ngồi bên cạnh giường với người cậu là Thái-văn-Báo, nhìn cha già, dương nằm thim thiếp, bỗng lâu, phía ngoài có một đứa nhỏ, cầm một nang thơ bước vô Thái Xuân-Lang mở ra coi, thấy mấy giòng chữ của em là Ngũ-Hồ viết như vầy:

« Thưa chị,

« Em lấy làm bối rối thưa chị hay « rằng, cũng vì mê sa trong vòng đồ « bác mà ngày nay nợ nần quá hai « muôn. Em cũng nhiều phen xin chị, « nay em tự nghĩ rằng xin nữa cũng « vô-ích, nên em viết bức thơ nầy từ « tạ chị, giao thân phụ lại chị săn sóc « dưỡng nuôi, còn phận em, từ đây, « trăm năm xa lánh bụi trần, khỏi « phải nhơ danh với giòng họ Thái

Thái-ngũ-Hồ

Kính biệt »

Bức thơ vắn tắc nầy gồm đủ tư tưởng của Ngũ-Hồ, nên Xuân-Lang đọc vừa rồi thì mồ hôi xuất hạng, than thầm rằng:

« Em, đi chơi chi cho quá rồi ngày nay phải khổ tâm làm vầy. Em sẽ tự vận. ... em sẽ chết, bỏ chị lại một mình, với cha già nay đau mai mạnh,.... . »

Suy đến đó, nàng dựt mình, rồi tỏa ra một cảnh nhà đồ sộ, bàn thờ chông đèn leo lét..... trước sau gì hiu quạnh một mình, thì nước mắt tuông dầm dề, than rằng:

« ...Em đành chết bỏ chị lại sao? »

Xuân-Lang than vừa dứt, lật đật đứng dậy, lấy xâu chìa khóa tủ sắt, vặn chữ mở ra ....

Trong lúc Xuân-Lang coi thơ, trong lúc Xuân-Lang mở tủ. — Thái-văn-Báo là cậu ruột của nàng để mắt coi chừng từ chút. Thái-văn-Báo lén đòm coi chữ tủ sắt biết rồi giả ý không biết đến ..

Xuân-Lang mở tủ sắt lấy một bó giấy quốc-trái, rồi gói lại từ tế, đoạn lại bàn bureau viết một nang thơ gởi cho Trần-Nghi-Huân.

Không dây mấy phút, nghe tiếng xe hơi nổ rền ngoài sân. Xuân-Lang ôm gói giấy quốc-trái, lật đật ra ngoài mở cửa, thì thấy Trần-nghi-Huân đã lên thềm nhà rồi. Hai người chào hỏi nhau xong rồi, thì Nghi-Huân hỏi:

— Có chuyện chi gấp rút mà em mới anh nữa đêm vậy?

(còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

PHÙNG-VĂN-XUÂN

15 và 17, rue Sabourain, Saigon

Kẻ cửa phòng ngủ Nguyễn-phong-Cảnh ngó qua, ngang hông chợ mới đi tới.

Nhơn vì năm nay có hội chợ (Foire de Saigon) vừa dịp tết tây nên bổn tiệm sửa soạn rất nhiều đồ cần, đồ chơi, đồ đồng, đồ thiếu màu, đồ ngà, đồ bạc, đồi mồi, lại có chế nhiều kiểu Salon và nhiều kiểu tủ theo lối kim thời chạm rất tinh sảo và cần tế.

Mới các ngài có dịp rảnh về Saigon chơi xin ghé lại bổn tiệm như muốn mua hoặc đặt bên tiệm rất hoan nghênh xin tính giá hạ hơn nơi khác.

QUÍ ÔNG Đ ỀN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HÀO HỘ NÔNG GIA

Xin lưu ý!!

Qui ông ở trông lục-châu muốn đi mau và giản-tiện, thì xin mua dùng thử nhỉ. Ông moteur để gắn vào tam-bản hay là ghe thuyền, chạy bằng cầu sân, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại «SALON NAUTIQUE» Saigon (Tandinh), môn bài 460, đường Paul Blanchy có trữ bán mà thôi.

Hiệu nầy cũng bảo kiết cả về cách thức rẻ máy vào ghe thuyền bởi tay thợ nghề rất có danh. Lại cũng một xưởng đóng riêng tàu hơi mà thôi. Máy đóng đến chừng nào, thì cũng chang khi nào mà hư hay là trục trặc dọc đường.

Máy để gắn tam-bản kiểu «PROLSEURS AMOVILES», là kiểu kiêm-thời, từ 2 cho tới 8 mã lực, dùng để gắn ghe ngồi, tam-bản, đã nhẹ nhàn, mà cách dùng rất nhậm lẹ, giá lại rẻ.

Máy chạy bằng dầu nhớt hiệu «AMÉDOU» dùng dầu *solar oil, mazoa*, dầu lửa, vân vân.., dầu chạy động cơ. Dùng về máy lúa xay lúa, máy cán cao-su, máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điện. Tiền sở phí mỗi ngày có 2$25 mà thôi.

Bổn-hiệu có đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur.

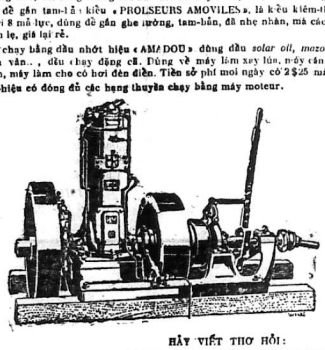

HÃY VIẾT THƯ HỎI:

SALON NAUTIQUE

460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

DĨA HÁT BỘI MỚI LẠI

Hiệu ODÉON *hót kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thật hay*

Mua đĩa hát hay là hàng hóa ở hiệu nầy trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đặng

Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne — Saigon

119 Thế sử ru ông hoàng.
119 Triệu Mã Vân cối cá.
121 Quản ru ông hoàng ngủ.
127 Ngưu Cao tảo mộ.
131 Thiên Hương dạo kiều.
143 Hai người quân hầu ông Trương.
153 San Hậu (Ngiết Kiều vô chùa).
159 Dư Hồng ha san.
161 Bao-phi-Phụng kiều-nguyệt tam.
189 Vô-như-Lương (kép núi say).
191 Giảo-Kim lâm mai (Tảo bắc).
192 Bởn cho ông Trụ ngán.
201 Trả hồn (Trần-pháp-Chánh cưới vợ)
203 Tam-quốc (ông Trương thủ thành).
207 San hậu (bà thứ chay giặc đi).
209 (tiếp theo).
217 San hậu thứ ba (thắng Nhược).
225 Bao-ng.-Thơ, Bao-tan-Lang (đánh)
227 (tiếp-theo) (ghen.
231 Huynh-thiết-Thanh đi câu.
233 Kép ha san đi học.
239 Kim-Luông than bất ốc bất rau.
243 Tiết-Cương phá thiết khưu phần.
275 San-Hậu (Mao Ất)
277 San-Hậu (thắng Ất).

Có bán đĩa hiệu: **Victor, Pathé, Lyrophon** mua đủ 10 đĩa bất kỳ thứ nào tỉnh bổn hiệu sẽ tặng một đĩa Cao-mên để nghe chơi cho lạ.

BÊN TÂY đã lại 2 ngàn cái nón kiểu mới năm 1928, Xin mời quí khách chiếu cố cho, Bán lẻ và bán sỉ giá thiệt rẻ!

Nouvel arrivage de 2.000 Chapeaux Feutres

MODE 1928, à la MAISON TANG-KHANH-LONG — SAIGON

Bổn-tiệm chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng và may quần, áo tây hiệu dùng, có đủ thứ hàng Ni, Laine, Huê-kỳ, hàng Smoking, Serge, Gabardine, hàng mới lại thiết tốt.

Nhà sơn đồ, số 84, Boulevard Bonnard SAIGON

HÁN VIỆT THƯỜNG-ĐÀM

漢越常談

BÀI THỨ VI

Tên nước, Kọt mẻn

Trung-Quốc, Xôn-kọt.
Người Tàu, Xôn-kọt dành.
Pháp-Quốc, Phạc-kọt.
Người Pháp-quốc, Phạc-kọt dành.
Anh-Quốc, Dừng kọt.
Người Anh-quốc, Dừng-kọt dành.
Đức-Quốc, Tắc kọt.
Người Đức-quốc, Tắc-kọt dành.
Nhựt-bổn-Quốc, Dạch-bũn-kọt.
Người Nhựt-bổn, Dạch bũn dành.
Nga-Quốc, Ngô-kọt.
Người Nga-quốc Ngô-kọt dành.
Đại-Lợi Quốc, Vi-Tài Lì Kọt.
Người Ý-lại-lợi, Vi-tài-li dành.
Ấn-Độ, Dưng Tù.
Người Ấn Độ, Dưng-tù dành.
Thổ-Nhĩ Kỳ, Thổ Dị-Khì.
Người Thổ-nhĩ-kỳ, Thổ di-Khì dành.
Bồ-Đào-Nha, Phù-Thù-Ngà,
Người Bồ-đào-nha, Phù-thù-ngà dành.
Mỹ-Quốc, Mị-kọt.
Người Mỹ-quốc Mị kọt dành
Áo Quốc, Ao kọt.
Người Áo-quốc, Ao kọt dành.
Tì Quốc, Bì kọt.
Người Tì quốc, Bì-kọt dành.
Đơn Quốc, Tân-kọt
Người Đơn-quốc, Tân-kọt dành.
Ba-tây-Quốc, Bà-Xấy kọt
Người Ba Tây, Bà-xấy-dành.
Mặc-Tây-Cà Quốc, Mịc-X-Kô-kọt,
Người Mặ-tây-ca, Mịc xi-kô dành.
Tri Lợi-Quốc, Chì-Lì kọt.
Người Tri lợi, Chì-li dành.
Miễn-Điện-Quốc, Mìn-tũn-kọt.
Người Miễn Điện, Mìn-tũn dành.
Hi-Lạp Quốc Hì Lạp-kọt.
Người Hi-lạp, Hì-lạp dành.
Tây-Ban-Nha-Quốc, Xấy-Ban-ngà kọt
Người Tây-ban-nha, xấy-ban ngà dành
Hà-Lang-Quốc, Hồ-Lang-kọt.
Người Hà-lang, Hồ-lang dành.
Gang Quả Quốc, Côn-cô-kọt.
Người Gang-quả, Côn-cô dành.
Mã Lạc-ca-quốc, Mô-Lọt-cố kọt.
Người Mã-Lạc-ca, Mô-lọt-cố dành.
Bỉ-lô-Quốc, Bì-lũ kọt.
Người Bỉ-lô, Bì-lũ dành.
Pa-Tư Quốc, Lô-xi kọt
Người Ba-tư, Bô xi dành.
Thoại-Điển Quốc, Xui Tẫn-kọt.
Người Thoại-Điển, Xui-tẫ dành.
Thoại-Sĩ-Quốc, Xui-i-kọt.
Người Thoại-sĩ, Xui-si dành.
Mãng châu-Quốc, Mụng-châu kọt.
Người Mãng-châu, Mụng-châu dành.
Môn-cổ Quốc; Mùng-Củ kọt.
Người Mong cổ, Mùng củ dành.
Tây Tạng-Quốc, Xấy xôn kọt.
Người Tây tạng, Xấy xôn dành.

Đông Pháp Tùng-phục

An-Nam Quốc, Ôn Nàm-kọt
Người Annam! Ôn-Nàm dành.
Tonkin, Tùng-Kứng.
Người Tonkin, Tùng-kứng dành.
Cao Miên, Cô-Mìn (Cấm-Bình)
Người Cao-mên, Cô mìn dành (Cấm-bình dành)
Liêu-thuộc, Liêu-Xục.
Người Liêu thuộc, Liêu xục dành.

Tên 22 tỉnh Trung-quốc, Trùng-kọt dì xap dì xẳng mẻn.

Tỉnh Hắc-Long-Giang, Hắc-Lùng Côn-Xẳng.
Người tỉnh Hắc-long-giang, Hắc-lùng-côn dành.
Tỉnh Phụng-Thiên, Phùng-Thinh-xẳng
Người tỉnh Phụng-thiên, Phùng thinh-xẳng dành.
Tỉnh Sơn Đông, Sán-Tùng Xẳng.
Người tỉnh Sơn-đông, Sán-tùng-xẳng dành.
Tỉnh Thiểm-Tây, Hiệp-Xấy xẳng.
Người tỉnh Thiểm tây, Hiệp-xấy-xẳng dành.
Tỉnh Giang Tô, Côn-Xu xẳng.
Người tỉnh Giang-Tô, Côn xu xẳng dành. Tỉnh An-Di, Ô-mi-xẳng:
Người tỉnh An-di Ô-mi-xẳ g dành.
Tỉnh Hồ-Bắc, Phù-bắc-xẳng.
Người tỉnh Hồ-bắc, Phù-bắc-xẳng dành.
Tỉnh Phước-Kiến, phúc-kinh xẳng.
Người tỉnh Phước-kiến, Phúc-kinh xẳng dành.
Tỉnh Quãn-Tây, Côn-xấy-xẳng.
Người tỉnh Quảng-tây, Côn-xấy-xẳng dành.
Tỉnh vân-Nam, Quánh-Nàm-xẳng
Người tỉnh Vân nam, Quánh-nàm-xẳng dành.
Tỉnh Cam-Túc, Cấm Xúc-xẳng.
Người tỉnh Cấm túc, Cấm-xúc-xẳng dành
Tỉnh Kiết-Lâm, Cách-Lầm xẳng.
Người tỉnh Kiết-lâm Cách-lầm-xẳng dành.
Tỉnh Trực-Lệ, Chực-lầy xẳng.
Người tỉnh Trực-Lệ, Chực-lầy-xẳng dành.
Tỉnh Sơn-tây, Sán-xấy xẳng.
Người tỉnh Sơn-tây, Sán-xấy-xẳng dành.
Tỉnh Hà Nam, Hồ-nàm-xẳng
Người tỉnh Hà-nam, Hồ-nàm-xẳng dành.
Tỉnh Tích-Giang, Chích côn xẳng
Người tỉnh Tích-giang Chích-côn-xẳng dành
Tỉnh Giang-nam, Côn-nàm-xẳng
Người tỉnh Giang-nam, Côn-nàm-xẳng dành.
Tỉnh Hồ-Nam, Phù Nàm-xẳng
Người tỉnh Hồ nam, Phù-nàm xẳng dành
Tỉnh Quảng-Đông Côn Tùng xẳng.
Người tỉnh Quảng-đông, Côn tùng-xẳng dành
Tỉnh Tứ-Xuyên, Xấy-xinh xẳng
Người tỉnh Tứ-xuyên, Xấy xinh-xẳng dành
Tỉnh Huệ châu (Quới châu) Phấy-chấu-xẳng (Quấy châu)
Người tỉnh Huệ-châu, Phấy-chấu-xẳng dành
Tỉnh Tân-Cương, Xánh-cóng xẳng;
Người tỉnh Tân-cương, Xánh cóng xẳng dành

Tôi đương soạn dịch những tiếng đối đáp rất rõ ràng, và dễ học dễ nhớ để đăng hết từ tiếng một rồi sẽ đăng tiếp theo sau, xin chư quí độc-giả lưu ý.

THÁI-BÌNH-DƯƠNG.

(còn nữa)

NGUYỄN-VĂN-CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 — Saigon

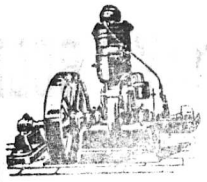

Thiên nghệ về máy xay lúa gạo, đi rập hơn 2 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng qui khách. Máy xay chu bằng moteur dầu Mazout hay là nhiên liệu chụm trấu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chăng.

Tiệm Bắc-Kỳ

DUONG-VAN-TAI

Rue Mac-Mahon, N° 106
(Kế bên đường d'Espagne)
Saigon

Rất nhiều Kiểu salon và các Kiểu tủ cẩn và chạm theo lối Kiểm thời.
Nhiều Kiểu lạ và chơn đẹp; các món đồ nhỏ bằng thảo lọc thiết tốt
Có đồ thêu đủ mau.

Duong-van-Tai
Kính mời.

TIỆM GIÀY BẮC

Phong-Tài

BOTTIER

Tonkin, 43 rue des Pipes Hanoi

Bổn-tiệm mừng ơn Quí vị có lòng chiếu cố ngôi mướn năm nay dùng hàng của bổn tiệm nên ngày được thêm thành đạt. Nhân dịp năm nay tại Saigon có Hội-chợ, bổn tiệm có mang hàng vào Sa... ở Sente G... 2 vậy xin mời quí ông qui bà chiếu cố.

PHONG TÀI, kính cáo

It lời thành thật

CÁM TẠ ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đăng vững bền trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng nhớ lấy chi mà bồi đáp cho vừa.

Nay sẵng điệp có nhiều qui khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hãy lập một tiệm ngũ cho xứng đáng tại Chợ thành Chợlớn đặng phòng khi thân nhân cho có cho nghỉ ngơi yên tịnh.

Bởi vậy chúng tôi muốn vừa lòng qui khách, và bồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, để hiệu là:

1. — ĐÔNG-BAN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 75, 77 và 79.
2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 76 và 78.
3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu thành Saigon ba tiệm là:

1. — NAM-TRUNG-KHÁCH-SẠN Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105
2. — NAM-THANH-KHÁCH SẠN Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23
3. — NAM-HƯNG-THANH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20

Vậy xin qui khách chiếu cố giùm cho chúng tôi đặng bền vững thì ơn ấy chúng tôi hằng ghi tạc.

Quảng-lộ — PHAN-VĂN-HIỆP

Một lò nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cần chứng và sửa đổi thêm.
Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn bán.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bày máy gây dám chắc rằng:

1° với 100 kilos lúa khô không khí nào có tốc nát đến 10 hoặc 15 kuoa.

2° tiền sửa máy mỗi không quá sáu đồng một năm.

Người ta lại còn qui quyết rằng:

với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy được 80 gia 12 giờ giá 550 p.
với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy được 150 gia 12 giờ giá 850 p.
với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy được 250 gia 12 giờ giá 1.150 p.

(thử 12 ngựa 250 gia tính luôn tiền đựng máy giá 1.150 p. ai muốn biết thì ở Huê-lợi — 100 kilos lúa được 70 kilos gạo trắng.

sau và gạo tại Saigon sau khi thử máy đi — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền ở phí mỗi ngày: tiền cỡ lúa ngựa, bò từ máy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 50 kilos gạo trắng một giờ.

Mỗi chục gia lúa lợi được 4 p. 50 — 5 p. mỗi một ngày tiêu xỉ phí trăng một giờ.

Máy xay tay số 1 — 18 kilos gạo trắng một giờ. Máy có sửa đổi có cần chứng.

Chuông để sau cửa để phòng kẻ trộm, cột vào cái giấy để ngoài sân. — Chuông báo có người tới.

Lại có thứ đá cẩm-thạch giả, để làm mặt bàn nhỏ, màu gì cũng có — Mỗi miếng 6 đồng cả tiền cước.

J. BRUNEL

45, Rue Mayer, Saigon

Gần bến đò thành tây ở Bakao

Kháng

tướng mạng như thần

神如命相看

Kính tỏ cùng Lục-Châu chư quân tử, qui bà, qui đồng bào, qui cô ai muốn biết «THỜI-VẬN» *Công-danh hoạ-phước, giàu nghèo*, như thế nào, hoặc số mạng, sang-tử cùng là muốn xem đất, xây nền nhà, chỗ để huyệt-mả cho khỏi lầm, thì xin khán quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HỒ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng là có danh lớn trong «Lục-Tỉnh» đoán cho thì khỏi lầm, người học lí mà lầm rằng, nên thuở nay mang tiếng chung là vậy đó. Tôi dầy chăng đám khoe tài. Nhưng mà xin chư qui đồng-bào tên xem thì rõ, hay dở thế nào.

Nay kính thỉnh:

HỒ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
N° 47 Rue Amiral-Courbet
SAIGON

KÍNH TRÌNH ĐỒNG BÀO RÕ

Quí ngài có cần dùng in sổ sách, cáo bạch, đơn hàng, thơ từ, bao thơ, danh thiếp, thiệp đám cưới, sách chữ quốc ngữ, chữ Langsa, vân... vân... xin đem đến:

Nhà in «BẢO-TỒN»

36bis Bd Bonnard — SAIGON

thì qui ngài sẽ được vui lòng.

Việc làm cẩn thận, mau, tốt giá rẻ hơn các nhà in khác.

KÍNH THỈNH

TRẦN-DUY-BÌNH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON

KHẮC CON DẤU BỐNG VÀ BẢNG

LÀM CÁC THỨ NÓN BẰNG CAO SU

LÀM THEO KIỂU HIỆU HỶ

GIÁ CỐ TỐT RẺ HƠN

Kho sách báo xưa Quang Vinh Đường 28 Jan 2022

LỜI CHÚC NĂM MỚI

Hàng buôn Nguyễn-Đức-Nhuận ở chợ-cũ đường Vannier và nhà Hàng Lụa ở đường Catinat

Kính lời mừng :

CHƯ QUI-VỊ THÂN CHỦ NĂM MỚI ĐẶNG VẠN SỰ NHƯ Ý

Tiện dịp xin nhắc chư qui-vị Liệt cho : chúng tôi ra mua bán đã mười năm chẳng, lẽng giữ một lòng thành-tín đối cùng Lục-Tỉnh, cho nên khắp xa gần đều có tiếng đồn : hiệu

NGUYỄN - ĐỨC - NHUẬN

bán hàng hóa thiệt tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Đó là nhờ bổn hiệu bỏ hàng ngay nơi các chỗ chế tạo nên được giá rẻ.

Xin chư liệt-qui lưu ý đến hiệu tôi, chúng tôi hết lòng thâm cảm.

Đệ nhứt ở Saigon

Qui ông, qui bà, ở xa, hoặc lục tỉnh đến Saigon, xin nhớ rằng *Khách lầu Đại-phong-cảnh* là một khách lầu rộng rãi mát mẻ vẫ sạch sẽ hơn hết các nơi ; có đủ cầu tiêu, phòng tắm, và thang máy rút lên từng thứ tư. Còn đồ dùng trong phòng thì toàn theo kiểu Âu Mỹ cả. Lại có xe hơi hiệu Boschkis mới tinh cho mướn, đặng tiện khi qui khách có đi dạo chơi.

GRAND HOTEL DE L'OUEST

ĐẠI PHONG CẢNH KHÁCH LẦU

Góc đường Boulevard Vonnard và Filippini lại với đường Sabourain

NGUYỄN - PHONG - CẢNH *Propriétaire* *Phải cho hay trước*

Allo ! ! Allo ! ! !

Mau, mau, mau... mau. . lại nhà hàng Nguyễn-văn-Trận (94-96, Bd Bonnard Saigon).

Mà mua lụa lèo trắng thiệt tốt, có 1$30 một thước mà thôi.

Nghe nói mới lại 5000 thước, nên bán tranh giá với Bombay.

Việc trong nước

(Tiếp theo)

Vậy nay tôi có mấy lời b'ện bạch giùm cho M. T v.C. quả thật việc mà Lê-ngọc-Sang nói trong bài ấy là việc hư không đặt để nên lời, xin khán quan đừng tưởng lầm mà dị nghị.

Còn Lê-ngọc-Sang nào đó, nếu đem lòng thù vơ oán chạ núp lén không dám kỷ tên, ấy là đồ khiếp nhược. tôi có ý dọ tìm khắp cả Vĩnh châu không có tên Lê-ngọc-Sang nào cả.

Đồ khốn nạn như vậy, tôi không cầu phải nói đến nhiều lời, nhưng cũng khuyên cho cái thói xấu ấy hãy chừa đi, bằng còn vậy ắc có ngày hại.

Trần-thành-Phong

THUDAUMOT

Quan không ra quan

Tại quận Budop nhà nước phú thác cho một ông cố tên là M. M., nhậm chức để cai trị dân

Xưa nay hễ chốn nào mới khai phá, mình làm một vị quan thế mặt cho nhà nước, thì phải hết lòng vì nước vì dân, vì phận s r, lo khuyến dụ dân tình, làm cho chỗ mình cai trị, dân sự càng ngày trở nên sung túc, an cư lạc nghiệp, thong thả làm ăn, vậy mới phải, mới đáng một vì quan làm cha mẹ dân đó.

Nhưng ông nầy thì khác hẳng ; tánh hình ông rất nên độc ác, làm nhiều điều tàn nhẫn, khiến cho dân lương thiện vì nghèo nàng, lên đây được kiếm phương thế sanh nhai theo chốn làm sơn, đành phải bỏ nhà, toan hoàn sự nghiệp, dem cha mẹ, dắc vợ, dẫn con tìm phương xa lánh, ấy cũng bởi sự tàn-bạo, hà-hà-hung, hiếp đáp của ông mà thành ra như thế.

Thường ngày ông hay rảo khắp đầu làng cuối xóm, chỗ nầy sang chỗ nọ để hàm dọa, bắt buộc, dưỗi xô dân tình hoặc cho lính đi các nơi để cấm nhặc đầu lương thiện chẳng được làm thuê mướn cho ai tất cả ; lại lấm khi bắt buộc chúng nó phải làm việc tư của ông cùng chỗ nào ông vị thân vị kỷ đó.

Những việc ông làm, đều lấy tiếng nhà nước thi hành, kỳ trung là chỗ ông tự vị thì nhiều, nhà nước thì ít, đều do lấy tiền công nho xuất trả. Như làm đường, chặt đá chở cây vân, phá rừng, làm đồ, khai chỗ nầy, mở chỗ kia vân vân, lắm khi ông chẳng trả tiền (chẳng hiểu rồi tiền ấy ông bỏ vào... đâu) lại kiếm chuyện rầy la, quở phạt, cúp, làm cho dân ta thân, kêu réu chẳng xiết, cơm nhà áo vợ ra làm, đi không về rồi, lấy gì mà chi độ cha mẹ vợ con ôm lòng cam chịu. Có nhiều người cũng cưỡng bách đến ông để thưa gởi có chút ít tiền công thì ông lại hành hung nạc linh đuổi xô lại còn hàm đuổi chẳng cho ở, dử nhà đi chỗ khác.

Thệt lắm, dân sự chẳng biết thưa gởi cùng ai nơi chốn rừng rú, đành phải bỏ nhà sang chỗ khác, chớ ở chịu sao cho nổi cùng ông hằng ngày vậy.

Xưa kia nơi quận, dân tình sung túc, ngày nay còn chẳng mấy cái nóc nhà, cảnh vật u sầu, ấy cũng tại ông mà thành ra như thế. Thật lắm điều vi phép, trái luật nước nhà, mà ông coi chẳng ra sao. Cho đến đồi ông bắt dân phải làm heo cho ông lấy mỡ, óc, sường, thịt vân vân, mà ăn, nếu bắt tuân theo ý ông muốn thì ông liền sai linh dưỗi đi lập tức. Thật tội nghiệp cho đám dân lương-thiện nghèo nàn nầy, như gỗ tròn, mặt tình ông muốn chuyển lăn đến đâu thì phải theo y đó. Ngẩn cổ kêu chẳng thấu trời xanh, đành phải sao chịu vậy.

Ngán ngẩm thay, ghê gớm thay, một vị quan như thế ! ! !

Như mới đây, ông thừa điệp việc công mà làm việc tư, cho xe Camion chở cây vân đi dường Vông-Đệ, lúc xe đến cầu, chauffeur chẳng dám qua vì xe chở nặng quá, cầu thì yếu, đến tại quận kêu ông đến coi, lúc ông tới thì ông biểu qua đại, nữa chừng cầu gãy, làm ngăn thiệt hại cho nhà nước biết bao, lẫm của dài công làm ra để cho thuận đường đi nước bước, phá thác cho ông cai trị giữ gìn mà ông làm ra như thế, may chẳng hại mạng người. Lập tức ông hèn bắc đài chuyên bớt cây đi, để lúc quan trên đến xét, thì ông khỏi đều tội lỗi. Khéo thật ! Hay thật !

May là với nhà nước cùng quan trên mà ông còn đâm thì hành cái thủ đoạn che mắt lấp tay, hà huốn với dân dân hèn mạt nầy, mà ông chẳng làm những việc kẻ trên kia được.

Mong sao việc nầy thấu đến quan trên, hầu để tra xét cho đám dân lương thiện nghèo nàn được nhờ.

Rất mong thay ! ! !

Cựu Hương-giáo H ....
village de Phước lục
Budop

VINHLONG

Kéo cã giòng họ đi nịnh hót

Báo Đông-Pháp kỳ rồi hứa sẽ phái người đi dọ coi vụ « Kéo cã giòng họ ra làm làng ». Ước chi, báo Đ. P. phái người dọ coi luôn khoản « Kéo cã giòng họ đi nịnh hót » ấy là đi một công mà được hai việc.

Câu chuyện buồn cười xin thuật ra sau nầy :

Tại trường học con trai Vinhlong có thầy Tâu-My, tánh hay nịnh hót, hối lộ bề trên. Thầy giáo nào nghịch ý thầy, chẳng sớm thì muộn cũng bị thầy to nhỏ, đâm thọt cùng quan Đốc-học mà bị đổi chỗ. Quan Đốc-học yêu thầy nên :

1· Giám trường (Tâu my cha).
2· Kỳ lục thân của ông Đốc (Tâu my con).
3· Thầy nhứt Cui (rể tương lai và yêu dấu của Tâu-my)
4· Thằng gát cửa trường (Em vợ Tâu my).
5· Con bồi giữ con ông Đốc (Em vợ Tâu-my).
6· Chị thợ may và quần áo học trò (Vợ bé Tâu-my)
7· Bà già được quyền đọc-chủ bán bánh tại trường (Má vợ Tâu my).

Phe đăng ngài hôi hay, phe đăng ngài đông, phe đăng ngài mạnh, cho nên ngài mang bịnh ho ra huyết đã lâu mà quan Đốc-học sở tại cứ giữ chức giám-trường cho ngài mãi. Cái thế lớn lao là nuôi lân la với học-trò nhứt là trong giờ ăn uống

Hiện thời, vợ bé ngài vì nàng gần ngài nên vương bịnh truyền nhiễm của ngài. Hôm nay, vợ ngài phải xin nghỉ Ước chi các bào kêu nài dùm với quan trên hầu trừ mối hại to về đường vệ-sanh cho học trò, thì may lắm.

Bốn-Rèm.

SOCTRANG

Xin chừa thói hèn mạt

Ngày nguyên đán vừa rồi ở châu-thành Soctrăng, các cậu linh mã-tà kéo nhau tốp ba, tốp bảy, đi đến các nhà các tiệm đặng cung hỉ năm mới. Nhưng cung-hỉ mà lại có xin tiền mới là lạ cho chớ ! Người cho 3$ kẻ cho 2$ người cho 1$. Hễ người nào cho khá thì mấy cậu tỏ ý vui mừng, còn ai mà cho chừng 0$50 thì coi bộ các cậu không vừa lòng. Đó cũng là một cách ăn hối lộ khôn khéo của mấy cậu ma tà. Có nhiều người ép bụng phải cho, chớ không có sẵn lòng chi, vì nếu không cho thì sợ nữa các cậu sanh chuyện ! hoặc phạt rát, phạt heo v. v. Mong quan trên đợ được tình thế ấy mà kịp trừ tuyệt đi, nếu để vậy, sau thành ra một cái lệ thường thói quen của các cậu.

Cảng ma-tà nữa !

Hôm gần tết, có một người dân-bà bán quít ở chợ, vì cải cọ với bọn chà góp tiền chỗ lôi thôi gì đó, một chú ma-tà đi tới, bất phân lồi phải, cứ việc bình tại chà, rồi bắt người chồng chị ta động đầu vô khám ! Chừng chị ta bới cơm tới cho chồng. lỡ kêu chú nồi giận chú bảo chị ta vô phép, sao dặng kêu chú bằng anh (!), chú cũng mắng chị ta một hồi cho bỏ ghét mới cho chị ta đem cơm vô.

Những mấy sự ngang ngược ấy, ông cò, ông quận sao mà hiểu rõ được. Cũi xin quan trên ghé mắt, làm cách nào cho các chú ấy đừng hoành-hành nữa, mà khốn khổ cho con dân.

Mong thay.

Lê-ng.-A.

RACHGIA

Chàng rể đánh mẹ vợ

Nguyên tại tỉnh Rạchgiá làng Vĩnh-thạnh-vân (châu-thành) có tên Tráng là người gốc gác Sadéc cưới vợ tại Rạchgiá, vợ nó là Thị M, hai vợ chồng nó ăn ở đặng bốn năm tại nhà mẹ vợ sanh được hai đứa con, một đứa lã chết rồi, rồi thay vợ nó qua đời, để một đứa con nó nuôi, thì nó giao cho mẹ vợ nó nuôi được tám tháng, rồi nó muốn đem con nó về Sadéc, mẹ vợ nó không cho, vì con tao chết còn cháu, thấy mặt cháu cũng như thấy con, nó cũng chỉ quyết đem đi về Sadéc. Mà nó có về ở đâu ? nó đem xuống ở nhà thị Nhẫn rồi nó nghĩ sao đó nó với thị Nhẫn mà mướng đi đến đánh mẹ vợ nó, bữa mồng bốn tết, hai bên đấu chiến kịch liệt. Tên Tráng hai tay cầm đôi dép cũng như ăn cướp ra oai, ở ngoài xông vô đánh hữu, đánh trên đầu mẹ vợ nó ba chiếc dép kêu ! bốp ! bốp ! lúc đó có tên Tình ra tay đánh nó một thoi, không thôi mẹ vợ nó còn được nhiều cái bốp nữa. Chuyện đó còn dương kiện đến tòa, mong ơn quan trên lấy sự công bình mà răng loại bất nghĩa.

TANCHAU

Thật nguy hiểm quá !

Con đường chạy từ chợ Tân-châu xuống Hoà-hảo là một con đường đắp đất không đủ sức cho xe Camion chạy. Vã lại đọc theo lộ có nhiều cái mương xây hầm mà cầu ván cho heo, xe ngựa qua còn phải sợ. Thế mà mỗi ngày có đến 5, 7 cái xe hiệu Camions đưa đò lên xuống, thật có nguy hiểm cho mạng người.

Hôm rồi nhơn lẽ nguyên-đán, tôi về thăm nhà, con mắt đã trông thấy mà ghê, bây giờ hồi tưởng lại còn giựt mình kinh sợ ! Một cái xe đò camion chở hành khách đo-ne, đồ đạt chất đầy mui, chạy vụt qua trước mặt như tên bay chớp nhoáng, qua một cái cầu ván hư sập gập-ghềnh ... Ghê thay ! Hôm bắt đầu xe chạy tới nay chưa có một cái đại nạn gì thì thật là một đều phước lớn. Không hiểu tại sao mà quan cho phép Camion chạy đường đó ? Vậy tôi xin quan chủ Quận vì sanh mạng con dân mà ghé mắt đùm. Sau nữa xin ai kia là kẻ chủ xe dừng phiền. Đã biết rằng thực-nghiệp là việc đáng mừng, song thấy chỗ hại phải chỉ, là vì ích lợi chung vậy.

T. T. Quãng.

Lời dặn cán kíp

M. Lôi là người thâu tiền của bổn-báo mới rồi có làm nhiều chuyện rất lôi thôi, rồi trốn đi đâu mất.

Vậy xin các nhà buôn ngài nào có rao hàng tại bổn báo thì đừng trả tiền cho M. Lôi nữa và hễ có thấy M. Lôi thì làm ơn chỉ giùm cho

M. Lôi người cao, nước da đen, răng sún v. v.

B. B

Ngỏ cùng anh em thợ bạc Việt Nam ta

Bản hội tọm Lệ Công Hoà công ty của thợ bạc, ở tại Cholon số nhà 6 đường Tổng Đốc Phương ngỏ lời mời qui đồng nghiệp thuộc về nghề thợ bạc khắp nơi đặng hay rằng bản hội tọm chúng tôi sắp đặc công ty đã hoàn toàn có đăng quan bảo ra ngày 2 Novembre 1927. Theo lệ đã phép thành lập vậy xin mời qui ông có vào cổ phần bông của công ty Lệ Công Hoà ngày mùng sau tháng hai Annam nhằm ngày 28 février 1928 đúng hai giờ chiều xin với gót đến nhóm đại hội đồng tại công ty được công cử bàn cai quản thiệt thọ hầu có chọn ngày khai trương.

Lệ Công Hoà là một cái công ty chung của thợ bạc ta là một mối kết liên của thợ bạc ta vậy xin qui đồng nghiệp rõ sự ích lợi chung sự lịch sự chung một cổ phần 10 $ 00, không nhiều nhằng gì xin rõ nghiệp đồng nghiệp hãy gắn lấy mấy ông chung đồng cổ phần cùng mấy ông chưa vào cổ phần thì mau mau gởi thơ vào cổ phần đồng bạc đi ngày đại hội đồng trên đây là ngày khóa sổ cổ lệ, đồng nghiệp ta ai ai cũng đều rõ mà sắng phần cho một cái công ty tên chung của thợ bạc ta thành lập thì lo chi không vẻ vang cùng các nghề khác. các ông xin sốt sắng đứng chớ đến nhà hoặc cổ động nhiều lần e tốn của công ty thơ và mandat đồng cổ phần xin gởi ngay cho M. Lê văn Ngữ ở đường Tổng Đốc Phương.

Bản hội Lệ Công Hòa cẩn cáo.

Người biết chơi đều mua

Máy hát hiệu « REX ARGENTIN » vì máy nầy là máy hát bấm kiểm cho tốt máy Suisse rất tốt máy mốc tinh xão không hay hư như mọi máy khác, đầu máy hiệu « mỏ neo » tiếng hát rất rành rẽ. Nhiều kiểu kim thời rất lịch sự, màu sơn rất nhã.

Máy nầy mới lại rất nhiều tại hiệu.

Au bon Marché Saigonnais

Nguyễn-Thẩm

45, rue Vienot — SAIGON

Xin viết thơ hỏi sẽ gởi kiểu mẫu.

Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bận : nón casques, nón feutres, chemises, régates, giày vớ, pyjamas, v. v... Imperméables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffefort hiệu PETIT JEAN và PHÉNIX.

Đĩa hát Victor cải lương Văn-hi-Bản và hát bộ Quảng-Lạc.

Xin mời qui khách tới coi bổn hiệu tiếp rước tử tế, hoặc ở xa viết thơ, hỏi bổn hiệu sẽ hồi âm cặn kẽ.

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là : ho gió, ho lao, ho tốn, ho sút huyết, bất hàng lâu năm. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều ; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu tan.

Bổn dường chẳng nệ tốn công, vẫn tìm Trung Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Nam-Việt bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn ; ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Coi tính đều có giới hạn.

Giá mỗi gói.... 0$10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn dường chế ra thứ thuốc nầy chuyên trị đau đầu, nhức, bốn mùa cảm mạo, khi nóng khi lạnh, đầu nhức, các chứng trung cảm, nóng quá, nầy lập tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.... 0$10

Mandat để gởi cho Huynh Thanh chủ tiệm VĂN AN ĐƯỜNG N° 38, *rue de Douaumont, Saigon.*

TRƯỜNG

NGUYỄN-VĂN-MÙI

10, rue Martin des Pallières, 10
ngan ga Dakao

SAIGON

Day các khoa sau đây rất chuyên môn, và tự-quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu biệc-quới muốn đặng rõ rằng bơn xin đến tại trường coi cách day đó sẽ biết.

CHUYÊN DẠY KHOA :

BÚT-TOÁN THƯƠNG-MẠI — Thu xếp đủ cách tính số sách nhà buôn kiểm cho tới tỏ, day cách khỏi sự sai sót.

Giáo-sư : Cựu học-sanh trường cao đẳng Hanoi, chuyên môn nghề bút toán hơn 5 năm.

ĐÁNH MÁY VIẾT và CÁCH DÙNG MÁY IN NHỎ TRONG NHÀ BUÔN.

Giáo-sư : Một người cựu thơ ký hãng buôn rất thông thạo nghề đánh máy.

VIẾT THƠ TỪ ĐƠN TRẠNG THEO NHÀ BUÔN. — (Khoa nầy day dùm).

Giáo-sư : một ông giáo-sư chuyên môn về khoa nầy. Day cách viết thơ từ và chỉ biểu về mẹo luật Annam.

Có đâu chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trạng bằng máy viết, và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lãnh làm các sách nhà buôn trùng theo luật kỷ lưỡng và mau.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Kính cáo cùng chư-vị độc-giả :

Khi đổi chỗ ở, xin gởi theo hai cắt có và cái bằng cũ, hoặc chỗ ở cũ, để Bổn-báo để sự thay đổi trong sổ sách, và tiện việc gởi báo cho các ngài.

ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Kho sách báo xưa Quang Vinh Đường 28 Jan 2022

PHỤ TRƯƠNG THỂ-THAO

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 7 Février 1928

Cuộc đua xe máy đạp

BÌNH-THỦY — Ô-MÔN — BÌNH-THỦY

32 cây số chạy trong một giờ bốn phút

Nhơn dịp ngày mùng ba Tết Annam, tại Bình-thủy, bọn thanh-niên có xin phép quan chủ-tỉnh xướng lập cuộc đua xe máy đạp từ Bình-thủy-Ômôn-Bình-thủy, giúp cuộc vui trong chợ.

Ngày 29 Annam đều ngày mồng hai Tết, các tay đua ở Bình-Thủy, Cầnthơ, Cairăng và Sơn-trăng (Ômôn) đến đăng tên dặng 20 người. Trong bốn phố anh em nghe cuộc vui như thế nhiều người hảo tâm cho đồ đạt làm phần thưởng. Tuy chợ Bìnhthủy nhỏ nhoi, trước khi xướng lập chẳng kể là cuộc chơi lớn lao miễng giúp vui trong ba ngày Tết và giúp dường thể dục mà thôi. Nào hay ngày khai sổ kết quả cuộc chơi lớn lao xứng đáng lại thêm có M. La-ich-Phú là người giàu có lại mộ đường thể dục đăng thiệp mới liền giúp hai cái xe hơi theo xe đua và người ngồi xe dự cuộc; lại có thêm 53$00 để làm giải thưởng.

Ngày mồng ba Tết lối 4 giờ rưỡi khuya thì các tay dự đua tựu sẵng tại sân chợ Bìnhthủy và những người đi coi rất đông xem; đến 6 giờ từ chợ đến cầu Bìnhthủy ước 300 thước thiên hạ đứng hai bên lề đường chật nức chẳng kém kỳ đua Trung-Lập và lễ Đình-chiến lại Cầnthơ năm 1927. Đến 6 giờ 17 phút ra lịnh cho các tay mơ chạy trước, đến 6 giờ 20 thì mấy tay có danh đua hai kỳ nổi trên đây như Hiếu, Tảo, Sung, Sơn chạy.

Khi tốp mơ mới phát ra chạy đến quẹo cầu Bình-thủy thì Phùng dẫn đầu rất mau, qua quẹo lật xe té vô lề trầy cẳng, trầy mình; mấy xe kia lước tới, Phùng liền lên xe chạy theo kịp.

Lúc đi đường thiên hạ coi rất đông, nhưng không lộn xộn như mấy kỳ đua trước vì người ta biết cách coi và xe hơi chạy theo cũng đông, đều có thứ tự chẳng dẫn và ép tay đua, như kỳ trước chỉ có một người chạy xe máy dầu ăn mặc Âu-phục dão qua lại cẳng xe đua, trong lúc đó M. La-kiết Trọng (Ingénieur chimiste) ngồi xe (Contrôle) cuộc đua, là người đó hoài nữa chẳng chịu nghe, tức giận M. Trọng thưởng ba bộp tai mới chịu sụt lui tránh chỗ cho xe máy chạy.

Nói qua tốp mơ chạy trong 3 phút đồng hồ gần đến Trànốc, kế tốp có danh chạy sau rượt rất mau, đồng hồ xe hơi chỉ từ 35 tới 40; chạy mãi đến cây thẻ 16 nghĩa là chạy ra 11 cây số, tốp giỏi mới bắt đặng tốp mơ. Đến đây còn dặng 6 cây số nữa thì tới Ômôn, các tay đua lúc nầy ráng sức chạy đến Ômôn trước dặng giựt giải nhứt 10$00 của ông La-ich-Phú thưởng. Trượng lúc nầy dẫn đầu luôn còn chừng 200 thước đến Ômôn Hiếu xông tới chạy cặp với Trượng; còn 20 thước nữa tới mức thì Hiếu rút tới ăn Trượng nữa cái xe. Giải thưởng 10$ về Hiếu, kế xe lầu lần qua hết trở về.

Khi về Hiếu, Tảo, Sơn, Sung, Nuôi, Quới, Trượng thay phiên nhau mà dắc đầu chạy về gần đến mức ăn lối một cây số thì mỗi người lo lấy sức riêng nhau đạp rút về giựt giải nhứt, nhưng dòng sức nhau bỏ chẳng cách xa, đi một khôm bảy người, về đến quẹo cầu Bình-thủy, Sơn qua quẹo lơi. Hiếu ôm voi gắt dặng lấn phần hơn mà rút giựt giải nhứt, nhưng rủi bị trời cắt té nhào giữa lộ mấy xe dồn đống té chồng lên mình Hiếu làm cho Hiếu trầy hai đầu gối và tay, Tảo trầy mình, xẹo yên. Phùng dập mối. Nuôi xề cẳng, cả mấy người đều bị bình, còn Quới tránh dặng ghim vô gốc xoài ngã xuống rồi bước lên chạy nữa theo Sơn.

Hiếu thật rất tài đả bị trọng bịnh mà liền đứng dậy gon gàn lên xe rút theo, quyết bỏ Quới và Sơn nhưng bỏ Sơn chẳng nổi còn Quới vì không nước và mệt nên rút không dặng mau còn chừng 40 thước nữa đến mức ăn mà phải nhường cho Hiếu giựt giải nhì cách Sơn 5 thước, còn Quới thành ra hạng 3, Nuôi 4e, Trượng 5e, Tảo 6e, Sung 7e. Còn tốp nhì rải rất về sau.

Về đủ mặt kéo đến nhà việc Longtuyền phát phần thưởng. Khi phát phần thưởng chẳng có chi vui lòng cho mấy tay đua hơn hết là ông La-ich-Phú lấy lời lẽ khen và vỗ về khuyến khích các tay đua hãy ráng bền chí tập luyện trong vài tháng nữa, lối tháng tư Annam nhằm lễ kỳ-yên trong làng sẽ xướng lập cuộc đua lớn và cho phần thưởng xứng đáng cho các tay đua trong miền Hậu-giang. Các tay đua rất vui lòng hết sức. Thiệt là cuộc chơi vui nầy Bình-thủy mới có lần thứ nhứt vậy.

Kể các phần thưởng:

Hạng nhứt Sơn cỡi xe Bécé-sport

10$ của ông La-ich-Phú thưởng.

3 của ông La-kiết-Trọng.

5 của ông La-kiết-Khiêu.

Nhà in Số-Vân Cầnthơ cho người hạng nhứt về 1 cái hình giá đáng 25$

Một cái ruban nhiều đề « Giải nhứt » của thầy Nguyễn chí Thiện.

Một cái hình đồng Jeanne d'Arc của ông La-kiết-Nhơn.

Một cái hình dầm bằng thạch cao của ông Nguyễn-tử-Di.

Một chai Cognac và 2 ve rượu chác của Âu-cẩm-Xinh.

Một bịt 25 gói thuốc của Bùi-hữu-chí.

Một hộp thuốc (Pouraces) của Lâm-văn-Tức.

Đàn-bà và thể-tháo

Trong năm 1927 vừa rồi, đàn-bà Âu Mỹ đả làm nhiều chuyện rất đáng khen về đường thể-thảo, nào đánh tennis, nào đá ba-lông, nào đua xe máy, nào đua xe hơi, nào đua thuyền dưới nước, cho đến bay qua Đại-Tây-dương, lội qua biển Manche, những chuyện đàn-bà xứ người đả làm được thiệt khiến đàn ông xứ Việt-Nam mình nghe đến mà kinh!

Hạng nhì. Hiếu cỡi xe Bécé-sport

10 $ giải nhứt tại Ômôn của ông La-ich-Phú.

10 $ tiền rủi ro và bình hoạn của ông La-ich-Phú.

1 cái hình dầm thạch cao của ông Nguyễn-tử-Di.

1 cái đồng-hồ reo của Mme veuve Trần-thị-Nghị.

1 cái bình và bông tây của Lưu-văn Mạnh Coiffeur.

2 ve rượu-chác của tiệm Trong-Thắng.

Hạng ba. — Quới cỡi xe Bécé sport.

1 cái hình bằng thạch cảm M. Hiếu.

1 cái bình nước của M. Nguyễn-ba-Phẩm.

2 ve rượu chác của M. Tư-Quảng Coiffeur

1 hộp nho nước của thầy Đỗ-v-Cao

1 cái nón sport của Nguyễn-thành-Kiết.

15 gói thuốc bao xanh của tên Lển Thường-xuyên

Hạng tư. — Nuôi cỡi xe Bécé sport

1 cặp ruột xe máy và 1 cái chuông của Hồ-tấn-Hưng

12 chai dầu Vạn-ứng của tiệm thuốc Nhuận-tế-đường

1 cái nón tây trắng của Trần-bá Kiết

5 gói thuốc Job

3$ tiền rủi ro và bình hoạn của ông La-ich-Phú

Hạng năm — Trượng cỡi xe Dainty.

1 bộ đồ hút thuốc bằng aluminium của thầy Trâu-v-Sa

1 hộp nho nước của thầy Đỗ-văn-Cao

1 đôi giày của thầy thông giây thép Bình-thủy.

5 gói thuốc « Diamant »

Hạng sáu — Tảo cỡi xe Bécé-sport

5 $ tiền rủi ro và bình hoạn của ông La-ich-Phú.

1 hộp cá mòi

1 đôi giày Caoutchouc của Trần bửu Ẩn

1 hộp trái vải

5 gói thuốc Diamant

Hạng bảy - Sung cỡi xe Bécé-sport

2 ve Vichy của M. Lâm-văn-Tức

1 hộp trái nho

1 hộp trái vải

1 hộp cá mòi

5 gói thuốc Diamant

Phùng, Tâm, Lộc về còn trong giờ được lảnh thưởng mỗi người 1 cái nón tây và 5 gói thuốc, duy có Phùng (Cairăng) té trọng bịnh nên được thưởng riêng 7$ của ông La-ich-Phú

Lời thêm. — Nếu trong cuộc đua nầy chẳng có sự rủi ro thì chắc giải nhứt về Hiếu, và Tảo chẳng tới hạng 6 vậy.

Mấy ngày sau cuộc đua ai nấy còn trầm trồ có nhiều ông như là Nguyễn-tử-Di, Huỳnh-kim-Hão, Lê-ngọc-Tốt hứa rằng sau có cuộc đua nữa thì qui ông cũng vui lòng phụ trợ xứng đáng, nhưng chưa chắc đặng. Nếu Qui Ông thiệt lòng chiếu cố đến thì lo chi cuộc đua tới chẳng đặng thành tựu và vẻ vang thêm xứ Bìnhthủy.

Tô-vinh-Trường Trần-bửu-Ẩn
Trần-bá-Kiết Trần-văn-Sa
Nguyễn-chí-Thiện

TRẦN QUỐC-TUẤN

La một vị thầy giáo chuyên dạy võ-nghệ ở trường đại-học Nam-dương. Ông Quốc Tuấn là một tay võ-nghệ cao-cường, người ở huyện Tân-thành, tỉnh Trực-lệ, tuổi mới ngoài hai mươi mà đã thông các môn võ-nghệ.

Chẳng những vậy, ông ta còn thông thạo cả chữ nho, chữ Anh, nhờ vậy nên hồi năm 1926 qua chơi bên quần-đảo Nam-dương, được người bổn xứ rước làm chức giáo-sư võ-nghệ. Năm nay mới được 25 tuổi, sức mạnh địch được cả trăm người.

Đua ngựa Saigon

Chiều của nhựt 5 Février 1928

Chẳng cần nói ra chư quí độc giả cũng dư hiểu kỳ đua ngựa hôm nay đặng công chúng hoan nghinh là thế nào. Cuộc đua càng được rở ràng hơn nữa là vì có quan chánh-soái Nam-Kỳ Blanchard de la Brosse thân hành đến dự xem độ hội. Đúng đúng hai giờ rưỡi, trời còn nắng gắt mà thiên-hạ đả tựu đến trường đua đông vô số, thật là ngựa xe như nước áo quần như nêm. Kỳ nầy ngựa chạy vô chừng cũng như kỳ rồi nên không nhựt trình nào ban đánh cá trúng được trọn.

I Đô đầu — Ai lại không chắc con Huỳnh-Liên ăn độ nầy song vì chở quá nặng nên mất giải nhứt. Con Serbie hôm nay tấn phát lạ kỳ, phát dẫn đầu về đoạt giải nhứt bỏ con Huỳnh-Liên một mình ngựa. Con Annam phát trễ song về dặng hạng ba thua con Huỳnh-Liên một chút vậy ta nên để ý, con Vang-Tan II phát sau hết nên theo không kịp. Độ nầy ai đánh cá con Vạn-phi-Long *gagnant* thì đã không mất tiền mà lại dặng chia tiền cá với con Serbie vì hai con đồng một chủ.

Tiền đánh cá

Serbie	gagnante	11$5
Vang-phi-Long	id.	1.15
Serbie	placée	2 00
Huỳnh Liên	id.	1.10
Annam	id.	1 80

II Đô thứ nhì. — Con Đạm-Phụng là ngựa giỏi mà chở nhẹ nên đoạt giải nhứt độ nầy rất khoẻ. Con Vang-Tai dẫn đầu một lúc rồi bết, để con Đạm Phụng lên thế. Về trước khán đài con Đạm-Phụng bỏ con Ô Ngọc gần hai mình ngựa, con Vang Tai về hạng ba, con Kim Filon tư, con Vang Ngọc năm, mấy con kia về đinh chúm sau xa.

Nài con Đạm-Phụng bị hội phạt không cho cỡi ngựa trong hai kỳ vì gần chỗ ăn thua cầm ngựa lại, có lẽ vì muốn để cho con Ô Ngọc đánh giải nhứt chăng?

Tiền đánh cá

Đạm Phụng	gagnante	1$60
id.	placée	1 10
Ô Ngọc	id	1 50
Vang Tai	id.	1 70

III Độ thứ ba. — Con Đạm-Sáp chạy rào đoạt giải nhứt. Vừa phất cờ con Ngọc-Lang dẫn đầu, chạy dặng 300 thước con Đạm-Sáp lước lên thế vì con Ngọc-Lang bết rớt lại để con Ô Phụng, con Petit Bonheur và con Anh Long rút theo con Đạm-Sáp. Về trước khán đài con Đạm Sáp bỏ con Ô Phụng hơn 10 thước, con Anh Long về hạng ba, con Petit Bonheur hạng tư, con Ngọc-Lang chót.

Tiền đánh cá

Đạm sáp	gagnante	1 $ 10
id.	placée	1 10
Ô Phụng	id.	1 40

IV Độ thứ tư. — Con Maury vì chở nặng nên mất giải thưởng. Phát chạy, con Xích Long dẫn đầu, con Maury theo kề, con Faret và con Salmson phát trễ. Chạy dặng 120 m con Maury hết sức con Bonvelet lước lên về giựt giải nhứt trước con Xích Long hai mình ngựa, con Maury về hạng ba, con Salmson tư, con Kim sen năm, con Faret sáu; mấy con kia thua xa.

Tiền đánh cá

Bonvelet	gagnante	6$30
id.	placée	1 20
Xich Long	id.	1 10
Maury	id.	1 10

IV Độ thứ tư. — Độ hội nầy đáng coi hơn hết. Ngựa dặng tên tám con, nhưng chạy có sáu, vì con Filon d'Or bị chở quá nặng, còn con Motor không dặng mạnh nên không chạy.

Chạy hai vòng trọn, ngựa đều đi nước lớn cả, nhứt là con Rouvelet dẫn đầu rất mau trước con Bon Filon con Dragon, con Hát-Long, con Huỳnh-Long và con Rayon d'Or. Chạy giáp vòng đầu con Hát Long lước lên theo kề con Rouvelet. Chẳng bao lâu con Bon Filon qua mặt con Hát Long; con chừng 300m nữa con Rouvelet bết, nên về ngang khán đài thua con Bon Filon một mình ngựa. Con Hát-Long thua con Rouvelet nữa cái đầu, con Huỳnh Long về hạng tư, con Rayon d'Or năm, con Dragon sáu.

Con Bon Filon đoạt giải nhứt đây là nhờ chở nhẹ hơn con Rouvelet nhiều mà nhờ nài Thang khôn khéo. Con Hát Long nếu đừng phát trễ thì có lẽ giựt giải nhì được.

Tiền đánh cá

Bon Filon		
	gagnant	6$00
—	placé	1, 80
Rouvelet	»	1. 20

VI Độ chót. — Độ nầy đánh để tây và chủ ngựa Annam cỡi. Nhiều người trông con Mont Blanc có M. Gay cỡi đoạt được giải nhứt như trước kia nên đánh cá rất lớn, nào dè con Mont Blanc hôm nay dở tệ, chạy chưa dặng 1300m đả bết. Con Victoria cũng bết sớm là lại dẫn đầu quá mau, chạy hơn hai phần vòng, con Bugatti tranh con Victoria dẫn đầu trước con Mont Blanc và con Plein de Joie. Con Bugatti có một lúc xét ra ngoài nên phải rớt lại, song nhờ M. Biermann khéo kềm nên theo kịp về đoạt giải nhứt bỏ con Plein de Joie hơn 5 thước. Con Espoir lần nầy cũng đâm như thường khi.

Tiền đánh cá

Bugatti	gagnant	2$60
id.	placé	1 80
Plein de Joie	id.	4 30

Boxing Saigonnais

Ngày 9 Février 1928 hồi 9 giờ tối

4 hiệp

NAM Hảiphong — Đấu với — JIM LE Hanoi

8 hiệp

YOUNG AMAN Võ-địch ở Sélanger — Đấu với — KID THOMAS Nam-Kỳ

10 hiệp

DEFENDINI Bastia — Đấu với — BATTLING KEY Võ địch ở Singapour

Võ địch ở Bắc-Kỳ

10 hiệp

MOD AMIN Võ địch ở Java — Đấu với — SOSA Manille

Trong 4 độ nầy có 2 độ hay là độ Defendini — Battling Key và độ Mod Amin — Sosa.

Thuật đánh quờn

Bên nước Tàu

Kho sách báo xưa Quảng Nam - Đà Nẵng 28-Jan-2022

TƯ TƯỞNG ĐÔNG TÂY

Quân tử phục mĩ tắc ích kính, tiểu-nhơn phục mĩ tắc ích kiêu. — *(Mặc tử)* *Nghĩa là*: Người quân tử hễ càng ăn bận đồ tốt thì càng nhún nhường, còn kẻ tiểu-nhơn hễ càng ăn bận đồ tốt thì càng kiêu căng.

L'Humanité atteindra le paroxyme de la félicité lorsque chaque individu comprendra que son propre bonheur réside dans le bonheur des autres — (Emile zola).

Nghĩa là: Ngày nào mà mỗi người đều hiểu rằng sự hạnh-phúc riêng của mình chính là ở trong sự hạnh-phúc chung của mọi người thì ngày ấy nhơn-loại sẽ lên đến cỏi cực-lạc vậy.

On fait son propre bonheur en faisant celui des autres (Bernardin de Saint Pierre).

Nghĩa là: Mưu sự hạnh-phúc cho kẻ khác, tức là mưu sự hạnh-phúc riêng cho mình đó.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022